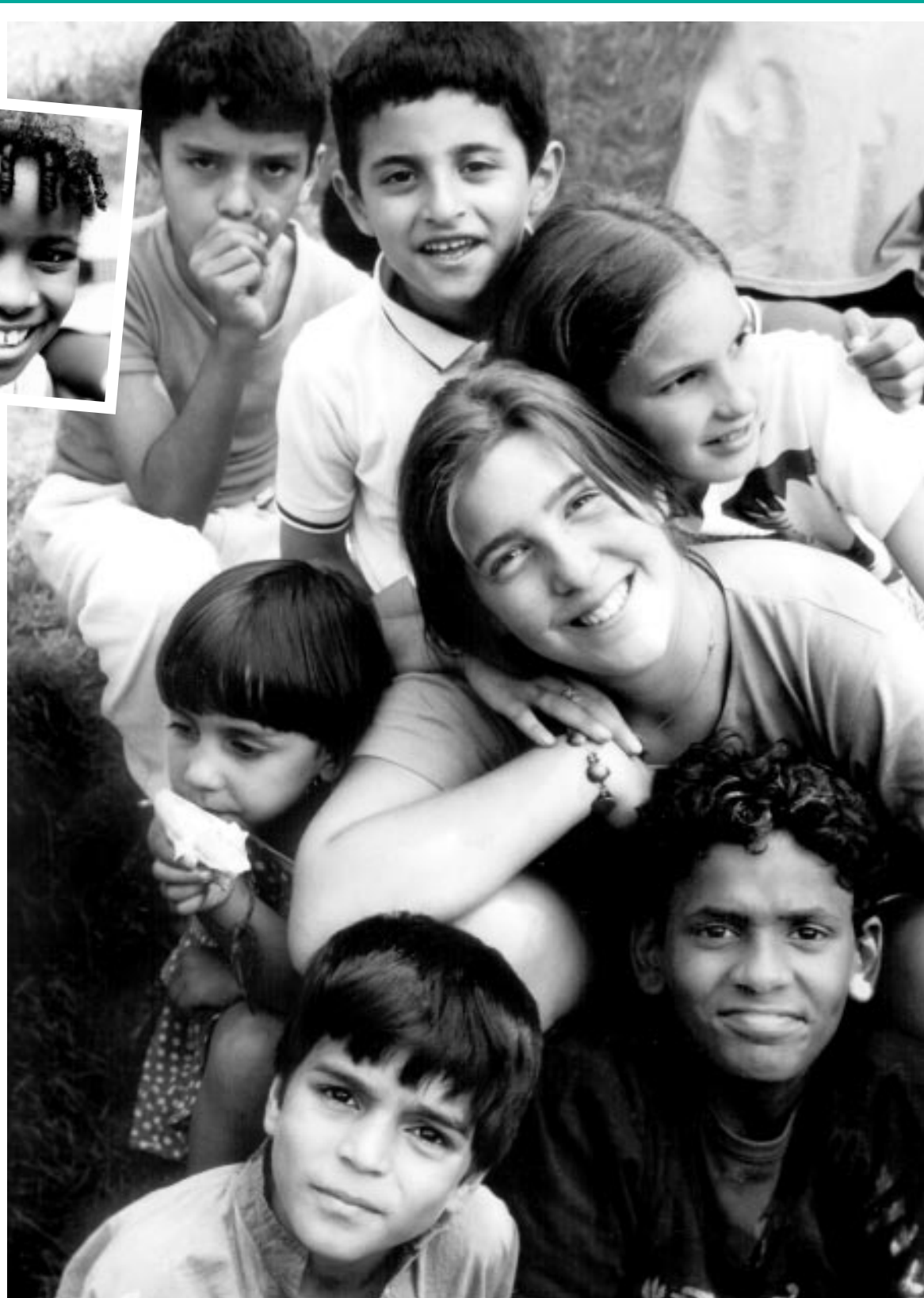

SKAUTING

Měsíčník pro skautskou výchovu

Ročník 38 - září 1/99

Zkusme to s fakty

*Co je pedagogika
volného času?*

*Problém propagace
skautského hnutí*

*Postižené děti na
skautském táboře?*

Proč ne?

*O západočeském
Jamboree '99*

*Zpravodajství
z lesních škol
a kursů*

Titulní fotografie
Martin Holub - Lišák

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu vydává
Tiskové a Distribuční Centrum
Junáka

Ředitel: Roman Šantora

Šéfredaktor: Marek Bárta

Sekretariát redakce: Tomáš Melich

Stálí spolupracovníci redakce:

Pavel Friš, René Kočík

Michal Schrötter

Redakční rada:

Václav Břicháček, Radek Hanuš,

Soňa Hermochová, Eva Měřinská,

Ivo Fajmann, Jan Neumann,

Zdeněk Prančl, Michala Rocmanová,

Jiří Zajíc

Grafická úprava a pre-press:

Josef Přech

Adresa: redakce Skautingu,

Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1

Sekretariát tel./fax: 02/24 102 223

Distribuce tel.: 02/24 102 415

E-mail: tdc@junak.cz

marek.barta@junak.cz

Reg. značka MK ČR 53 31,

ISSN - 1210-9827

Podávání pošt. zásilek

povolila Česká pošta s. p.,

odštěpný závod Praha

č.j. nov 6273/97 ze dne 5. 8. 1997

Zaslané rukopisy,

kresby a fotografie se archivují

a vracejí se jen na vyžádání

odesílatelů

Uzávěrka tohoto čísla byla 30. 6. 1999

Uzávěrka listopadového čísla bude

15. 10. 1999

ZE ZÁPISNÍKU

šéfredaktora

Jistě jste to o prázdninách v denním tisku četli také. Konec světa se přiblížil - k planetě Zemi se řítí planetka, která ji zničí. Již byla znamení, která to poturzují. Pozorovali jsme zatmění Slunce a navíc Turecko zasáhlo ničivé zemětřesení.

Apokalyptické vize se ovšem nevyhýbají ani Junáku. Soudě dle redakční korespondence, Junák se řítí do jisté zkázy. První příznaky jsou již zde - stát podnítil vznik ČRD, kde spolu s Junákem a sdruženými všelijakých křesťánek jsou odvčiči nepřátelé skautů Pionýři, volební preference komunistů brozivě narůstají, ústředí Junáka zajímají více peníze, než výchova v oddílech. Prostě konec všebo je již v dohledu, loď se potápí, na palubě se tančí, zachraň se, kdo můžeš.

Když kdysi Napoleon vybrožoval římskokatolické církvi zničením, odvětil mu jeden z kardinálů, že se mu to nemůže povést, protože se o to kněží marně pokoušejí již něco kolem osmnácti století. Myslím, že to vcelku velmi dobře vystihuje i situaci Junáka. Nic nepomohly zákazy, přežili jsme v ilegality. Víme, jak na to, jak se maskovat, jak přežít pod falešnými hlavičkami s lilí skrytou v srdci. Co nám kdo může udělat? Vždyť ani úřední zákaz s námi nic nezmuže. Nač se tedy bát? Oddíly fungují, jsme stále největší organizací, která pracuje s dětmi a mládeží.

Strach mi ale nabání jiná věc, a sice způsoby, jimiž se vypořádáváme s těmi našimi sestrami a bratry, které nemáme rádi. Skautský zákon a slib v takových případech pro jistotu ukládáme spolu s lilí do šuplíku a vrbáme se do boje za svou vlastní pravdu způsoby, za něž by se nemusel stydět ani Machiavelli. Mlžení, polopravda, pomluva a anonymní dopis se staly mezi činovníky Junáka vcelku standardní zbraní. Čas od času mi naše organizace připadá jako jedna velká pavlač, kde se to „zaručeně pravdivými zprávami“ z bůhví kolikáté ruky jenom hemží. Stačí se zmínit, že je kdosi spolupracovníkem Stb, ale že jeho papíry jsou nedostupné, že se sestra starostka bodila schválně marod, když se měla podepsat zakládací listina ČRD, že bratr místostarosta tuto listinu podepsal bez vědomí sestry starostky. Jeden bratr si dokonce ve snaze dokázat zbytečnost a nákladnost ČRD vymyslel finanční náklady na její zpravodaj Archa a vše s patřičným komentářem publikoval v místním skautském časopísku. Častou námitkou proti našemu členství ve zmíněné radě je to, že být v jedné organizaci s Pionýrem diskredituje morální kredit Junáka. Ale ruku na srdce, nediskreditujeme morální kredit Junáka my sami svým přístupem k Pravdě? Uvědomujeme si my dospělí, jak dnes zní skautský slib? Nebo si říkáme, my jsme slibovali věrnost vlasti, nás se nový slib netýká? Biskup starokatolické církve Augustin Podolák kdysi napsal, že zbloudí-li poutník do kalných vod, má se vydat zpět proti proudu k prameni. V Písmu stojí psáno: „Pravda vás osvobodí.“ Cestou nazpět k pramenům nám mohou být slova Mistra Jana Husa: „Prav pravdu, miluj pravdu, služ pravdě, uč se pravdě, slyš pravdu, drž pravdu a braň pravdu až do smrti.“

Omluva

Ve Skautingu č. 10/37 na straně vypadlo jméno členky zahraničního odboru Junáka Zuzany Vankeové a na straně č. 5 jméno autora článku Divadlo ve skautském oddílu Otakara Švece - Sutora. Velice se omlouváme.

-red-

Titulní fotografie:

Budoucí skautští vůdci a vůdkyně se o prázdninách věnovali také dětem z uprchlického tábora v Bělé. Organizátorům lesního vůdcovského kursu CASTOR se tak podařilo navázat spolupráci s Organizací pro pomoc uprchlíkům.

PODIVNÉ MLČENÍ Ústřední rady

co se děje s dopisy?

Je to již takřka rok, co pražské středisko Blávník odeslalo na adresu Ústřední rady Junáka otevřený dopis týkající se 40% odběru skautských časopisů. Odpověď však nedostalo. Petr Kosmák, vůdce střediska, dnes již odpověď nečeká: „Jenom to ukazuje, jak ústřední radě záleží na problémech středisek - kašlou na nás.“ Činovníci Blávníku však nebyli jediní, kdo se nedočkali včasné odpovědi - podobnou zkušenost má například ORJ Děčín a bratr Karel Lešanovský, jejichž dopisy se týkaly členství Junáka v České radě dětí a mládeže. Jak Ústřední rada vyřizuje korespondenci?

Když pošta doručí dopis do kanceláře ústřední rady Junáka, sekretářka ji roztrídí podle jednotlivých adresátů a dopisy předá adresátům - zpravodajům jednotlivých odborů či oddělením kanceláře. Jestliže je dopis adresován přímo Ústřední radě, dostane jej sestra starostka, kopie se buď dostanou do materiálů jednotlivých zpravodajů na zasedání ústřední rady, nebo jsou alepoň k nahlédnutí. Sestra starostka potom rozhodne, kdo ze zpravodajů ÚRJ se bude dopisem zabývat. Otázkou je však lhůta, ve které by měla být odesílateli zaslána odpověď na jeho dopis a vhodný

mechanismus kontroly. Dnes víceméně záleží na jednotlivých zpravodajích do jaké míry na dopisy chtějí odpovídat a odpovídají. Tato situace je však do budoucna neudržitelná. Uvědomuje si to i ústřední rada. Proto na svém červnovém zasedání pověřila bratry Dvořáka a Výprachtického, aby vypracovali předpis, který by měl problémy ústřední rady s korespondencí vyřešit.

-mb-

CAUSA časopisu Archa

Do redakce přišel dopis od střediskové rady skautského střediska Říp z Roudnice nad Labem s kopií článku z jejich časopisu Rary-rej. Článek se týká finančních nákladů na zpravodaj ČRDM ARCHA.

Autor článku bratr Kája získal 1. a 2. číslo Archy při návštěvě kanceláře ČRDM. Ve článku se zamýšlí nad tím, kolik ARCHA stojí:

„Nedalo mi to, vzal jsem do ruky tužku a papír a kupeckými počty jsem spočítal, kolik tenhle naprosto zbytečný „zpravodaj“ spolkně ze státních dotací určených mládeži. Za předpokladu, že vychází 6x ročně v nákladu 10.000 ks (nejmenší tiskárenský náklad) a za výrobní cenu byl jen 10,- Kč za jeden výtisk, to činí 600.000,- za rok. Připočteme-li k tomu mzdy zaměstnanců redakce - nejméně pět osob s průměrným příjmem 15.000,- Kč měsíčně (v Praze menší není), dostaneme se k částce 900.000,- Kč. Provoz redakce, střízlivě odhadnuto, činí ročně 500.000,- Kč. Když to sečteme, dojdeme k částce 2.000.000,- Kč, o kterou jsou „okrádány“ na dotacích mládež-

nické organizace, které mají stejně každá svůj tisk. Až si Archu prohlédnete, zjistíte, že je pro nás zcela zbytečná zrovna tak, jako ČRDM, a že je jen tučnou prebendou pro další aparátčíky.“

Tolik citace zmíněného článku.

V prvním bodě skautského zákona stojí cosi o pravdomlupnosti. Kdyby se jím bratr Kája řídil a vyptal se v kanceláři ČRDM na skutečné náklady, jednak by si ušetřil vymyšlení zcela nesmyslných čísel (nejmenší tiskárenský náklad 10.000 ks neexistuje, v Praze jsou i podstatně menší mzdy než 15.000,- Kč měsíčně...), jednak by se dověděl, že Archa vychází v počtu deseti čísel za rok. Její náklad je ve skutečnosti 1.200 ks a nemá žádného placeného redaktora (redaktory jsou zaměstnanci kanceláře rady). Celkový roční rozpočet Archy je 366.000,- Kč a zahrnuje náklady na tisk a distribuci.

Je pravdou, že jednotlivé organizace mají své tiskoviny, ale zpravidla nejsou určeny k tomu, aby informovaly poslance, senátory a státní úředníky o své činnosti. Avšak právě toto je poslání Archy. Tedy prostřednictvím Archy se i poslanci, senátoři, ministerští úředníci dovědí, co dělají například skauti.

Můžeme mít na Českou radu dětí a mládeže a na její projekty rozdílné názory, ale jestliže s nimi nesouhlasíme, nepotírejme je lživými argumenty. Skaut je pravdomluvný a heslo činovníků zní „Povinnost, odpovědnost, kázeň“.

Marek Bárta

ČASOPIS SKAUTING POŘÁDÁ STÁLOU KONFERENCI
O SKAUTINGU S TÉMATEM **10 LET SKAUTINGU VE
SVOBODNÉ SPOLEČNOSTI** 4. PROSINCE 1999
V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ V PRAZE – PODROBNĚJŠÍ
INFORMACE NALEZNETE V PŘÍŠTÍM ČÍSLE SKAUTINGU

NÁZORY A ÚVAHY z dopisů čtenářů Skautingu

Redakce si vyhradzuje právo uveřejněné dopisy krátit

Vyzýváme ÚRJ

Okresní rada Junáka v Kolíně na svém zasedání 24. 6. 1999 vyjádřila hluboké znepokojení nad současným stavem i rozporuplným jednáním ÚRJ.

Tato rada, která by především měla dbát o jednotu našeho hnutí, dodržovat čistotu Svojsíkových ideálů, za které položilo mnoho našich bratrů a sester své životy, nejedná jednotně a vytváří ne-skauské praktiky. V četných vystoupeních se ne-

chová demokraticky a umožňuje lobistickým skupinám mluvit za celé hnutí.

Nesouhlasíme s novým začleněním Junáka do ČRD, neboť jsme pamětníky již dvojího začlenění v dobách totality. Oboje začínalo vzletně mnoha sliby a nakonec na to Junák doplatil. Není třeba, aby nám br. Tomáš Řehák vysvětloval iluzorní výhody tohoto začlenění i částku 2,50 Kč na člena, neboť se jedná o zbytečně vynaloženou práci a náklady, které náš Junák v současné době nepotřebuje.

Plně souhlasíme s prohlášením ORJ Děčín - uveřejněné v časopise Skauting č. 10 roč. 37, dále se články ORJ Šumperk i br. Karla Lešanovského a vyzýváme ÚRJ, aby neplývala dobrou pověstí českých skautů, neplývala prostředky řadových členů, odvolala své členství v ČRD a vytvořila ve svém orgánu demokratické prostředí pod jednotným vedením v čele se ses. starostkou Mackovou.

Očekáváme odpověď na naši interpelaci ve skautském tisku.

ORJ Kolín

ANTIFÁMA

● Sestra starostka naschvál onemocněla, aby nemusela podepsat zakládací listinu ČRD.

● Bratr místostarosta podepsal zakládací listinu ČRD bez vědomí sestry starostky.

Rádi bychom, aby náš časopis napomohl v boji proti fámám, a proto jsem musel, ač nerad, položit sestře starostce a bratru místostarostovi nepříjemné otázky.

— Onemocněla jsi Ivo záměrně, abys nemusela zakládací listinu ČRD podepsat? Souhlasila jsi s tím, aby zakládací listinu Jiří podepsal místo Tebe?

Nejlépe se fámy likvidují uváděním věcí na pravou míru. V poslední době ve skautském hnutí kolují mimo jiné následující fámy:

Doposud jsem se domnívala, že fámy a „zaručené“ zprávy nebere Skauting na zřetel. Sama jim totiž nepřikládám význam a nemám na ně ani čas. Nicméně na oba dotazy jsem myslím již reagovala v rozhovoru zveřejněném v loňském prosincovém čísle. Kdo mě však doopravdy zná, pak si tyto otázky už vůbec neklade. Nemohu ale mlčky přejít, jak byly formulovány. Připomínají mi totiž spíš tak trochu výslech, mediální svět politických stran nebo parlamentu než opravdové skautské prostředí. V časopise by bez nich zůstalo podle

mého názoru více místa na důležitější dotazy týkající se například výchovy a vzdělávání. V duchu se však ptám: za jakým účelem a proč v Junáku tyto jevy vůbec vznikají?

— Jiří, podepsal jsi zakládací listinu ČRD bez souhlasu Ivy?

Vrátil jsem se tehdy 6. června z dovolené. Když jsem večer přišel z kostela domů, vyřídila mi manželka vzkaz od matky sestry starostky. Sestra Iva onemocněla po návratu ze zahraničí a prosila mne, abych ji zastoupil druhý den při podpisu zakládací listiny.

Marek Bárta

PRO a PROTI členství Junáka v ČRD

Pro

Nejprve ze všeho bych se chtěl otázat, zda je možné klást rovnítko mezi rok 1948 a rok 1998? Nebo mezi rok 1968 a rok 1998? Je tehdejší a dnešní politická a společenská situace totožná? - Každý jistě odpoví, že to je nesmysl; a přece se najdou mezi námi tací, kteří členství Junáka v SČM (v roce 1948) či v SSM (v roce 1968) vidí a chápou totožně jako dnešní naše členství v ČRD (Česká rada dětí a mládeže). Uvažujme věcně, bez apriorních předpokladů a především bez iracionálních emocí:

V roce 1948 (lépe řečeno již od nástupu komunismu u nás po konci 2. svět. války), stejně tak jako i v roce 1968 tehdejší totalitní moc a její představitelé spatřovali ve skautingu (a ostatně nejen v něm!) zásadní nebezpečí proti své ideologii materialismu a především třídní nenávisti, a tak začlenění skautské organizace do komunisty ovládaného mládežnického svazu byl jenom krycí manévř před její předem zamýšlenou a pláno-

vanou naprostou likvidací. O tom jsme se brzy po tehdejších událostech přesvědčili, existuje o tom řada zcela nezpochybnitelných důkazů a dokumentů a není již o tom nejmenších pochyb.

Píšeme rok 1998: je společenská situace, politická scéna stejná, jako byla tenkrát, nebo je odlišná? Je zde u moci tatáž (nebo jiná) totalita, které je opět nebezpečná skautská idea a proto licoměrně, ve skrytu láká skauting do nějakého smrtelného objetí s úmyslem jej zadusit? - Jsem pevně přesvědčen a věřím, že se mnou i drtivá většina nás všech, že - přes všechna klopýtání, všechny omylné peripetie naší dnešní společnosti - současná politická scéna je svobodná, demokratická a pro její další vývoj i směřování jsou vytvořeny dostatečně bezpečné záruky proti zneužití moci.

Kde se tedy bere ono zcela nezdůvodněné strašení novou „likvidací skautingu“? Kde se bere

ona demagogie „zase se opakuje rok 1948 (resp. 1968)“, jen proto, že se naše skautská organizace připojuje k tomu, co - ač při odlišných individuálních zájmech, při různém názoru na náboženství, bez ohledu na barvu košile - mladé lidi v této zemi spojuje? Žádná likvidace skautingu se nepřipravuje! Žádné podřízení skautských idejí idejím jiným není v žádném „tajném“ plánu, a ani by to nešlo! Jsme suverénním právním subjektem a nikdo o porušení této suverenity neusiluje a ani usilovat nemůže, je zajištěna zákonem. - Nebo jsme snad strašpytlové a škarohlídi, kteří za každým křovím, v každém stínu, v každém zašustění cítí zavlitého, zákeřného, všeho schopného nepřítel?

Junák se stal na popud Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy jedním z iniciátorů vzniku ČRD jakožto jisté protiváhy vůči jinému sdružení mládežnických organizací nám ne zcela důvěryhodnému, aby hájilo a prosazovalo

ty zájmy, které jsou blízkým organizacím společné: záležitosti hospodářské (zejména ve vztahu vůči státu), mezinárodní (ve vztahu vůči světovým organizacím mládeže, UNESCO, cestovním a pod. kancelářím, aj.), společenské. Tak se do ČRDm zapojil i Pionýr, ale rovněž YMCA, ČTU a další. Junák pak jako organizace nejpočetnější obdržela v ČRDm nejvíce zastupitelských míst (hlasů). Podezíráme snad YMCu či táborskou unii, že usilují o naši likvidaci?! Nebo že jsou také tak hloupí, podlehli licoměrně skrývané nepřátelské ideologii a taky „strkají hlavu do chomoutu“, jak se o nás vyjádřil jeden z našich halasných populistických kritiků? - Takže zakopaný pes je zřejmě v tom Pionýru. Jenže - nakolik se dnešní Pionýr, kromě toho názvu, shoduje nebo liší od toho z dob totality? Vědí o tom něco ti nesmiřitelní? „Nevím, a ani nechci vědět!“ Jenže - jak si potom tvořit pravdivý obraz o skutečnosti, o současnosti? A vztah k pravdě - není to také něco ze skautské etiky? - Co k tomu říci? Inu, ono je vždy snazší jít do minulosti, i když reálná současnost se od ní již diametrálně liší. Ta realita by totiž vyžadovala hledat a přemýšlet v současnosti, jenže méně namáhavé je jen rekriminovat v minulosti.

Strašení minulostí a argumentace naproti neadekvátními přírovnáními však není tím základem, nejpodstatnějším, co se v odporu proti účasti Junáka v ČRDm projevuje. Zřetelně tu vystupuje do popředí jiný, již letitý postoj mnoha našich činovníků: udržovat si jakýsi odstup od společnosti, od jiných společenských organizací, především dětských a mládežnických, v nichž vidí nepřijemné konkurenty. S pocitem nějaké „výjimečnosti“ se pojí (zakomplexovaná?) obava, že nás o tuto výjimečnost v naší „splendidi izolaci-

on“ někdo stále chce připravit. - Na jedné straně sice je stále slyšet stesky a nářky, jak nás veřejnost, média, mnohé státní instituce přehlížejí či nedoceňují, stavíme se do role zneuznaných, ale na druhé straně sami tuto situaci mnohdy přímo navozujeme svým chováním: „my si stačíme sami“, v mezinárodním pohledu „nám stačí WOSM, WAGGGS“ a podobně. - Poslání skautingu však od počátku je zcela jiné: vychovávat a vést své členy ke službě bližním, společnosti, lidstvu. Je možné plnit toto poslání a uzavírat se přitom před svým okolím? Je možno vyznávat „službu“ a přitom kolem sebe stavět hradby a v neustálé nedůvěře vidět kolem sebe jen potencionální nepřítel? - Služba předpokládá přece také otevřenost, opravdovou vůli ke spolupráci, ochotu snášet určité oběti. A organizace dětí a mladých lidí jsou přece ty nejbližší, se kterými musíme při těchto zásadách o společné cíle usilovat. A za další: kde jinde bychom měli prokazovat své hodnoty, kde jinde bychom měli prezentovat své ideje, než zase a především v těch společenstvích, která usilují o podobné, jako my. - Je velmi naléhavé, abychom se zejména v této věci důsledně a s porozuměním vraceli k počátkům Svojsíkova skautingu v našich zemích, kdy tento aspekt skautské výchovy a prezentace skautského hnutí byl jednou z priorit jeho úsilí.

Nebudme domýšliví, nepovažujme se za výkvet lidstva ani za jeho proroky. Skauting není ani jediný, ani samospásný výchovný systém, který spasí lidstvo a přivede je do éry blaženosti. Nás však oslovil, my jiný lepší neznáme, jsme mu oddáni a věříme v něj. Nemůže však a nikdy neosloví všechny: rozličnost lidí a jejich zájmů, schopností, citu bude vždy vyžadovat i rozličnost výchovných soustav a metod i - samozřejmě -

ilustrační foto Anna Cuhrová

*Kam směřuje Junák?
Ke spolupráci s ostatními organizacemi
nebo do izolace?*

různost a mnohost organizací, které se výchovou budou zabývat. Problémy současné doby a výchovy pro dobu budoucí však nezládné žádná z nich, a ani my skauti, sami. Jedině spolupráce všech, důvěra a dobrá vůle může přinést naději, že i naše, skautská cesta, se zúročí v budoucnosti.

Jsmo tedy, bratři a sestry, schopni takto přemýšlet?

Vladimír Kopriva - Vlk (bývalý náč. OS)

Proti

Na IX. sněmu v Plzni bylo přijato mj. i usnesení, ve kterém se říká: „*Sněm ukládá ÚRJ, aby urychleně vstoupila do jednání o účasti Junáka ve sdružení, jež by reprezentovalo veškerou mládež ČR v zahraničí i v tuzemsku*“. Vzpomínám si, že při sněmovní diskusi byla prezentována vize v zásadě neformálního sdružení zástupců organizací dětí a mládeže, jehož hlavním účelem by bylo jednání s orgány státní správy, lobování v parlamentu a zastupování zájmů české mládeže v zahraničí. Tedy záměr veskrze chválný. Ovšem po negativních zkušenostech se střešními organizacemi dříve ustanovenými a hlavně historické zkušenosti s Pionýrem, naším potencionálním partnerem, byl k usnesení přidán i důležitý dodatek: „*Toto členství musí být v souladu se Stanovami Junáka, nesmí v žádném případě zasahovat do vnitřního života hnutí a nesmí je kompromitovat*“. A právě tato věta je podstatou současné široké diskuze o vhodnosti či nevhodnosti účasti Junáka v ČRDm.

Hlavní problém je, podle mého názoru, že vzniklo sdružení výrazně formálnější, s placeným aparátem (i když nevelkým) a tiskovým orgánem. A nejen, že tento aparát platíme i z našich příspěvků, ale navíc jsme si tak vypěstovali zdatné

ho konkurenta při získávání grantových peněz, zastupujícího nějakých 130 tisíc dětí (z toho polovinu skautů).

Další námitkou proti členství je fakt, že odčerpává nezanedbatelnou část času a energie činovníků Junáka. Mimo toho je i zdrojem konfliktů zájmů, kdy zdá se někteří členové ÚRJ jsou nebo by mohli být placeni z peněz ČRDm.

Ovšem jako zdaleka největší nebezpečí vidím ztrátu vlastní identity. Děti ubývá a je zřejmé, že se nabídka nejrůznějších organizací překrývá (většina z nich jezdí do přírody, hraje hry, organizuje letní tábory...). Proto nejen z přesvědčení, ale i pro vlastní konkurenceschopnost musíme kultivovat to, co nás od ostatních odlišuje, tedy pedagogickou a morální dimenzi skautingu, pro které je vše výše uvedené pouhým nástrojem. V okamžiku, kdy tu kterou akci začne pořádat - namísto jednotlivých členských organizací - ČRDm jako takové, veřejnost na něj začne nahlížet jako na jednotnou mládežnickou organizaci typu SSM. V tomto kontextu nepomůže skutečnost, že druhým největším členem je z minulosti zkompromitovaný Pionýr, jehož předseda je zároveň výkonným tajemníkem Rady. Navzdory proklamacím, že je Pionýr opět demokratickou organizací (podobně

jako v letech 1968-1970), pouhý fakt, že si ponechal název a některé symboly, musí ve veřejnosti evokovat - spolu s jeho deklarovaným ateismem - nepříjemné vzpomínky na minulost. Na doby, kdy pionýři „aktivně plnili svůj nejdůležitější úkol - podílet se na výchově člověka se socialistickou a komunistickou hodnotovou orientací“ (Pionýrská encyklopedie, MF 1978, str. 19).

Rozhodně tedy odmítám ČRDm v její současné formě. Podle mého názoru by se měl Junák soustředit na budování vlastních PR a kooperovat především s organizacemi ideologicky spřízněnými. Na jiné než komunální úrovni bych byl velmi opatrný ve spolupráci s Pionýrem; naopak je třeba veřejnosti cílevědomě vysvětlovat, v čem jsme jiní. Pro lobování a jednání s orgány státní správy se mi zdají být mnohem vhodnější účelově sestavené pracovní skupiny z odborníků jednotlivých dětských organizací; podobně pro zastupování navenek by pravděpodobně stačilo valné shromáždění jejich „zahraničních zpravodajů“. A ušetřených - jestli dobře počítám - zhruba 150 tisíc Kč příspěvků můžeme použít na vlastní činnost nebo dobročinné účely. I za cenu, že si předseda Pionýra bude muset najít jiný zdroj obživy.

Vojtěch Janoušek - Muf

ZKUSME TO S FAKTY místo fám

Doznání

Jelikož v posledních měsících nabývají debaty týkající se Junáka a jeho úlohy v České radě dětí a mládeže na síle - bohužel nikoliv co se týče kvality a průraznosti argumentů, musím především důrazně připomenout následující skutečnosti:

- impuls k angažovanosti Junáka pro vytvoření (budoucí) ČRDM vzešel v březnu 1998 od tehdejšího ministra školství v Tošovského vládě Jana Sokola; je ovšem krutě nespravedlivé, když tento jeho krok vycházející z jeho sympatií jak ke skautům, tak i osobně k některým z nás, dnes

Nemělo by nám být jedno, kdo chce mluvit jménem dětí a mládeže v České republice

někteří nazývají „diktátem státního úředníka“ - a ptají se, „zda na to měl vůbec právo“. Jan Sokol udělal pouze to, co vůbec udělat nemusel: upozornil některé z nás, že Junák má poslední příležitost ovlivnit, koho budou v dalším období považovat státní i mezinárodní instituce za reprezentanta dětských a mládežnických organizací v České republice.

- smysl této reprezentativní instituce vyjádřil Jan Sokol takto (vlastní text je z pozdějšího období, ale obsah je tentýž): „Přímým úkolem ČRDM by mělo být zastupovat a hájit společné zájmy českých organizací dětí a mládeže všude tam, kde je k tomu potřeba jediný partner - to jest jedno společné, demokraticky legitimované stanovisko. To znamená v těchto třech prakticky nesmírně významných vztazích: vůči nadnárodním a mezinárodním organizacím dětí a mládeže, vůči státu v oblasti legislativní (parlament a vláda) i dotační (MŠMT) - a vůči Fondu dětí a mládeže a jím dosud spravovanému majetku. Dokud totiž naše organizace dětí a mládeže vystupují každá pro sebe nebo dokonce proti sobě, mají všichni jejich (výše uvedení) partneři alibi - buď k tomu, aby rozhodovali libovolně, anebo ještě hůře, aby nedělali nic. Ale je tu i stejně důležité poslání nepřímé, dlouhodobé: naučit organizace dětí a mládeže spolupracovat. To znamená vědět o sobě, respektovat se navzájem a hledat, co je společné.“

- rovnou nás Jan Sokol upozornil, že nárok být touto reprezentativní institucí si zatím úspěšně dělá konglomerát asi dvou stovek postsvazác-

Budou-li jednotlivé organizace vystupovat jen za sebe, nebudou jim státní úředníci věnovat pozornost

kých organizací (zpravidla o několika stovkách členů), vystupující pod názvem Kruh, takže naše „reprezentativnost“ musí vycházet z drtivé převahy členské základny - a tedy nelze vynechat druhou nejpočetnější dětskou organizaci v České republice - Pionýra (téměř 30 tisíc členů).

A teď tady přijde: Protože si Jana Sokola hluboce vážím za jeho celoživotní postoj, lidské i odborné kvality a protože smysl oné reprezentativní instituce - tak, jak jej vyjadřoval - naprosto odpovídal mým představám o tom, o čem se měl Junák pokoušet už mnohem dříve - a to jak ve svém zájmu, tak v zájmu české společnosti, maximální měrou jsem se pro vytvoření budoucí ČRDM angažoval. Po osobních jednáních s Janem Sokolem v březnu 98 (o tom, že je povedu, jsem informoval tehdejší ÚRJ - viz zápis ze XXX. řádného zasedání ÚRJ a průběžně tehdejšího starostu J. Navrátila) jsem zprostředkoval jeho účast na dubnovém jednání ÚRJ v Nymburce, následně jsem vyvolal jednání se zástupci Pionýra (kterého se kromě mě jako statutární zástupci účastnili starosta J. Navrátil a tajemník J. Vyprachtický) - a konečně jsem moderoval na plzeňském sněmu onu skupinu, která naprosto přesvědčivě (9:1) doporučila, abychom urychleně vstoupili do jednání vedoucích k vytvoření ČRDM (což následně sněm - opět drtivě - přijal jako usnesení č. 14). Prosim tedy všechny, kteří obviňují bratry Navrátila a Vyprachtického, že nás „zatáhli“ do ČRDM, aby tuto svou zlobu zaměřili na mě. Vůči nim je to velice nespravedlivé: oni v podstatě naplňovali to, k čemu je zavazovaly - případně dosud zavazují - jejich funkce. Já jsem naopak tak činil i z vlastní iniciativy.

Naši kritikové

Myslím, že jsem poctivě přečetl prakticky všechno, co bylo za uplynulý rok k tématu napsáno - včetně květnové polemiky na internetové Skaut-

ské křižovatce. Myslím, že kritiku vůči ČRDM a našemu „účinkování“ v něm lze rozdělit do tří skupin:

a) neoprávněná

- „fámy“ (na něco z toho tu reagují Iva Macková a Jiří Navrátil) - po mém soudu nedůstojné Junáka,

- „strachy“; na ně tu moudře reaguje čestný náčelník kmene OS bratr Vladimír Kopriva - Vlk.

b) částečně oprávněná

- k tak závažnému kroku neproběhla dostatečná diskuse uvnitř hnutí - byla velká časová tíseň, kdy jsme byli omezeni skutečnostmi, které jsme nemohli ovlivnit: změna ministra, nové volby; to by mělo být důvodem ke kvalitní diskusi aspoň nyní - ta se ovšem zatím příliš nevede.

- Pionýr, který si z pochopitelných i problematických důvodů ponechal název upomínající na dětskou organizaci spojenou s neblahým komunistickým režimem, se zatím ne dost přesvědčivě distancoval od praktik tohoto režimu a od jakéhokoliv spojení s ním; i když dnešní Pionýr vychází z naprosto jiných ideových východisek (velmi kvalitních!) a drtivá většina jeho členů (90%) neměla vzhledem k věku s tímto režimem určitě nic společného, přesto i v jeho zájmu je, aby se kvůli vlastní důvěryhodnosti o toto distancování pokusil - a pokud vím, něco takového opravdu chystá.

c) oprávněná

Ta se týká naší dosavadní aktivity - či přesněji neaktivity - v ČRDM. V zásadě přesně - byť svým typicky ostrým, a tedy ne vždy úplně spravedlivým způsobem - ji vyjadřuje ve svém příspěvku sestra Darina Vystrčilová. Ten, komu opravdu leží na srdci, aby čeští skauti naplňovali co nejlépe své poslání vůči dětem, mladým lidem i celé naší společnosti, by měl svou - i kritickou - pozornost napřít sem. A také nabídnout praktickou pomoc. Je jí nesmírně potřeba.

Jiří Zajíc - Edy

CO SE PODAŘILO za rok činnosti České radě dětí a mládeže

Na svém dubnovém zasedání ústřední rada Junáka stanovila čtyři okruhy činností, které by měla z pohledu Junáka Česká rada dětí a mládeže plnit: ● politický lobbying vůči našim státním orgánům i vůči zabránění ● řešení záležitostí, které jsou v ohnisku zájmů více členských organizací ● vyhýbat se aktivitám, z nichž má užitek pouze jedna členská organizace ● vyhýbat se aktivitám, kde činnost ČRD M přeroste k životu svého aparátu

Jaké jsou výsledky po roce působení Junáka v ČRD M?

1) Junák se výrazně podílel na přípravě stanov rady (s trochou nadsázky by se dalo říci, že je vypracoval)

2) podle ohlasů z jednání se státními orgány se rada stala opravdu reprezentativním zastoupením dětských a mládežnických organizací v České republice

3) vláda vůbec poprvé vzala připomínky zástupců těchto organizací k státní politice v oblasti výchovy dětí a mládeže a zapracovala je do

materiálu „Koncepce státní politiky ve vztahu k mladé generaci v ČR do roku 2002“. Tento materiál vláda schválila usnesením č. 1/99.

4) v rámci Bambiriády (akce, kde se představovaly jednotlivé dětské a mládežnické organizace a kterou ČRD M pořádala) Junák rozhodně nezapadl a představil činnost našich skautů opravdu na úrovni

5) to, co je z pohledu skautského vůdce či vůdkyně nejdůležitější - podařilo se s Hasičskou po-

jišťovnou uzavřít pojištění o odpovědnosti za škodu. O toto pojištění různé organizace usilovaly již od roku 1990, ale teprve díky množství členů organizací, které ČRD M tvoří, se tuto pojistku podařilo letos uzavřít.

6) díky činnosti konkurenčního Kruhu (organizace zastřešující sdružení s výrazně rudým pozadím) se nepodařilo zatím vstoupit do odpovídajících nadnárodních struktur

-mb-

CO SE ZATÍM NEDAŘÍ

Nechystám se polemizovat na téma, zda ČRD M ano, či ne; subjekt, který by koordinoval postup občanských sdružení podobného zaměření, může být bezesporu užitečný. Nebodlám ani podpořit fámy, že někteří představitelé Junáka před rokem jednali o založení ČRD M bez pověření; mám totiž dosud v živé paměti, že předchozí ÚRJ odsouhlasila téměř jako jeden muž (i žena), že do toho půjdeme. (Sypat si popel na hlavu musíme pouze za to, že tato informace vypadla ze zápisu a že se vůči tomu nikdo z nás, tebedejších členů ÚRJ, neobradil.)

Zaměřím se teď jen na dvě otázky:

Jak Junák uplatňuje svá práva a své představy o ČRD M?

Předně: Zdá se, že dosud žádné vlastní představy nemáme. Formulace naší vlastní politiky vůči ČRD M nebyla v ÚRJ dokončena, a to dokonce ani poté, co jsme na únorovém zasedání VS k pobavení ostatních hlasovali proti sobě navzájem. (Díky hlasům br. Joseho a několika dalších delegátů Junáka, kteří se jednání nezúčastnili a poskytli mu plnou moc k hlasování, jsme se tak kupříkladu zrekli práva, aby valné shromáždění rozhodovalo o platovém řádu zaměstnanců kanceláře.) K čemu je nám tedy v praxi téměř polovina hlasů ve VS?

Členové ÚRJ nejsou jednotni ani v názoru na to, jakou roli má ČRD M zastávat. Zatímco jedni hlásají, že má reprezentovat jakési vyšší zájmy veškeré mládeže v ČR (tzn. i té neorganizované), druzí vidí její roli spíše v koordinaci postupu jednotlivých (stále zcela suverenních) členských sdružení vůči vnějším subjektům.

Jak průhledná je činnost funkcionářů ČRD M?

O tom, kde všude a jak nás předsedkyně či první místopředseda, br. José (který je dokonce naším vlastním členem), zastupují, se možná občas něco dozví několik „zasvěcených“. Řadový člen ÚRJ, natožpak jiný člen Junáka, se ovšem nedozví prakticky nic. Přes přijatá usnesení únorového VS ČRD M i ÚRJ, přesto, že právo členů na zevrubné informace o činnosti všech orgánů ČRD M vyplývá přímo ze stanov, a přes několikerou urgenci pravděpodobně ani delegáti valného shromáždění nemají k dispozici zápisy z jednání představenstva ČRD M cca od února t. r., o jejich možném zveřejnění na www stránkách ČRD M ani nemluvě.

Neochvějní optimisté často opakují, že ČRD M nikterak neohrožuje suverenitu Junáka. Svým způsobem mají pravdu: ohrožujeme ji totiž především my sami.

Neznamená jistou ztrátu suverenity, odhlasují-li naši delegáti vždy a ochotně každý štos papírů, který jim na poslední chvíli přistane na stole?

Počet členů organizací zastoupených v ČRD M (řádní členové)	
Organizace	počet
Junák – svaz skautů a skautek ČR	56979
Pionýr	26219
Folklorní sdružení České republiky	13530
Česká tábornická unie	10328
Asociace TOM	10137
YMCA v ČR	6862
Asociace středoškolských klubů	6347
Zálesák – svaz pro pobyt v přírodě	4883
Salesiánské hnutí mládeže	1535
Asociace křesťanských sdružení mládeže	1494
Salesiánské kluby mládeže	624
Asociace debatních klubů	589
Informační centrum oddílů a klubů	186
Sdružení klubů správných kamarádů	139

Stačili si to všechno aspoň sami přečíst? A máme-li být suverénní, neměla by snad některé zásadnější kroky připravované ČRD M včas projednávat i ÚRJ jakožto nejvyšší volený orgán Junáka?

Darina Vystrčilová - Peggy
(kráceno redakcí)

Vadí vám členství Junáka v ČRD M? Chcete vědět více o její činnosti? Chtěli byste si o tom popovídat se členy ústřední rady, kteří nás zastupují v orgánech ČRD M? Nabízíme možnost osobních setkání, debat a besed. Pozvěte-li nás rádi přijedeme.

Jiří Zajíc - Edy, Tomáš Řebák - Špalek, Pavel Trantína - Goblin

VE STÍNĚ KLÁŠTERA

Jak skautují ve Vyšším Brodě

Historie

Skautské hnutí se ve Vyšším Brodě uchytilo již před dávnými časy, nicméně během času pamětníci vymřeli a tak novodobá historie začíná v roce 1990, kdy se vedení obnoveného skautského oddílu ujal bratr Karel Lavička.

Oporou oddílu jsou dnes kromě jeho vůdce, bratra Vládi, roveři, kteří v do oddílu přišli v roce 1992 jako vlčata. Vyšebrodští se pokoušeli také založit dívčí oddíl. Po čtyřech letech, kdy se děvčata vydala do světa za studiem na středních školách, jejich oddíl zanikl. Nicméně i dnes se s oddílem rády setkají při různých akcích a vzpomínají na doby svého skautování.

Vyšebrodští skauti spolupracují nejen s oddíly z mateřského střediska v Kaplici, ale mají přátele

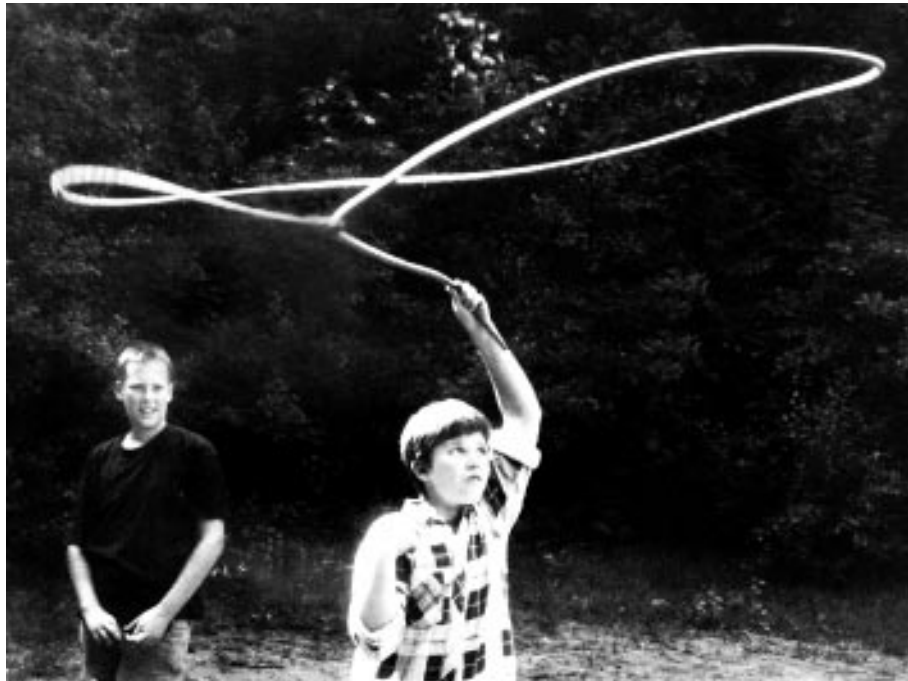
le například ve vodních skautech z Českých Budějovic a nebo ve skautech z Uhřetěvesi, kam každoročně jezdí na Georgiádu (letos zde vyšebrodští roveři vyhráli). Účastní se také všech kulturních i společenských akcí ve městě, zejména těch, které jsou zaměřeny na děti a mládež.

Mladší chlapci jezdí na letní střediskový tábor ve Všeměřických lomech, roveři na puřáky. Například do Posázaví, kde poznávali nejen různé osady, ale také historii tohoto kraje, kde dříve žili voraři, kameníci a sedláci.

Co vyšebrodské skauty rmoutí? Nezájem nováčků. Stává se, že raději opustí oddíl, aby mohli chodit do počítačového kroužku.

Tip na výpravu

Ve volných chvílích využívají okolní krásné přírody a chodí na různé výpravy do lesů. Špatné počasí jim nevádí - jsou tvrdí Šumaváci. Oblíbené místo výprav je u potoka Velká Vltavice. Mají zde srub v místech, která svojí malebností připomínají kanadskou divočinu. Návštěvám z jiných oddílů rádi dělají průvodce. Představí jim nejen zajímavá zákoutí v okolí, ale připraví pro ně i zajímavé hry.

První skautský oddíl z Vyššího Brodu často pomáhá s organizací akcí pro širokou veřejnost. Ve spolupráci s místní základní školou například připravuje každý rok část programu oslav Mezinárodního dne dětí. Skauti využívají nejen svých zkušeností, ale také možností, které poskytuje jejich základna. (2x foto archiv red.)

Oblíbená hra

Prachárna (noční hra) - převzato z kroniky oddílu.

Legenda: Uprostřed džungle za války je sklad s prachem a střelivem. U skladu hlídá voják, aby sklad nikdo nevyhodil do povětří. Úkolem vojáků je tento sklad zneškodnit. Problém ale je v tom, že nemají žádné zbraně. Takže se musí připlížit nepozorovaně ke skladu a zneškodnit ho. Strážce má ale samopal, kterým může vojáky zastřelit. Jestli se to podaří, to už je na vás.

Pravidla: Vybere se jeden člen oddílu, který bude strážce. Ve výstroji bude mít baterku. Ostatní jsou vojáci. Zapálíte svíčku, která bude představovat sklad prachu. Strážce zavře oči, zacpe si uši a počítá do dvaceti. Ostatní se zatím schovají. Potom strážce vyrazí na obchůzku hledat vojáky. Vojáci se mezitím snaží nepozorovaně přiblížit a sfouknout svíčku. Když strážce něco uslyší, tak tím směrem blikne (jinak má pořád baterku vypnutou). Blikne nejvýše na 2 sec. Když někoho uvidí, řekne, aby vylezl. Ten si stoupne vedle svíčky a už nehraje.

Aby strážce vyhrál, musí pochyťat všechny. Aby vyhráli vojáci, musí sfouknout svíčku. V této hře jde o to, jak se kdo umí neslyšně pohybovat v terénu. Hra se hraje v nepřehledném terénu (nejlépe na malé mýtině obklopené stromy).

Program oddílové činnosti

Z vůdceva zápisníku: V září pak slavnostně zakončíme skautský rok a otevřeme nový, přesněji momentálně naplánujeme co dál, jinak bychom rádi provedli úpravu celé základny, ovšem kde na to vezmeme peníze zatím nikdo neví, spolu jsme něco nakousli, ale odešli od toho nějak ve spěchu, neb jsme měli málo času rozvádět věci do detailu, snad někdy jindy - uvidíme? V listopadu zazimovat náš srub na „Horní Vltavici“, který příležitostně navštěvujeme bez plánování, a abych nezapoměl, někdy na podzim chtějí přijet sestry a bratři z Uhřetěves na nějaký čas, tak pro ně vymyslet nějaký program s obhlídkou po okolí Vyšehradsko. Na prosinec chceme někdy kolem Mikuláše udělat akci na úrovni střediska a na závěr kalendářního roku, důstojně zakončit se stromečkem, výšlapem a slavnostním táboráčkem včetně zhodnocení celého roku a vyhlášení nejlepších skautů r. 1999 a navrhnout ty nejlepší na udělení Březových lístků různých stupňů. Jestli se podaří tyto hlavní akce dovést do konce, včetně doplňků, řeknem si, že jsme něco dobrého udělali ne jen pro zachování skautingu, ale hlavně pro nás, pro lidi, což nás všechny ty dobré zahrřeje.

Marek

Název oddílu: 1. oddíl Vyšší Brod / Vůdce: Vladimír Charvát / Družiny: Lišky, Rafani / Počet členů: 25 / Počet akcí: 50

Ilustrační foto
Anna Cuhrová

PROJEKT SRDCE NA DLANI

Setkání srdíčkářů

Projekt Srdce na dlani vznikl v loňském roce a má za úkol rozvíjet citovou výchovu dětí (zatím převážně vlčat a světlušek), zejména kladný vztah dětí ke konání dobrých skutků a chápání dobra, jako kladné vlastnosti člověka.

Projekt Srdce na dlani navázal na podobně zaměřené akce, jako byly např. povodňová sbírka nebo „Známky pro postižené kamarády“. Vlastní projekt (už konkrétní podoba pro děti) byl zahájen v lednu, byl vyhlášen ve Světýlku a Skautingu, a zatím je rozpracován pro nejmenší věkovou kategorii - vlčata a světlušky.

Vlčata a světlušky se mohli v každém Světýlku setkat se stránkami Srdéčka sedmitečného. Měli za úkol se mu přihlásit a potom posílat obrázky a zprávičky týkající se jejich konání dobrých skutků. Kromě toho byl v březnu vyhlášen „tajný úkol“ – potěšit někoho, kdo to potřebuje - buď zahrát divadlo, připravit vystoupení nebo vyrobit dárečky pro nemocnice, domovy důchodců, dětské domovy, mateřské školky apod. Konkrétní podoba záležela na vůdcích a vůdkyních jednotlivých smeček a rojů. Komu se vše podařilo splnit, získá v listopadu (příp. poz-

ději) odznak „Dobrých skutků“. První odznaky – nášivky, se budou udělovat na setkání „Srdíčkářů“, na které je pozvána první stovka úspěšných vlčat a světlušek.

Toto setkání se bude konat ve Zlenici nedaleko Čerčan u Benešova u Prahy ve dnech 19. - 21.11. 1999 poblíž místa, kde se konal v roce 1925 sněm Spartakových skautů. Vlčata a světlušky však čeká něco jiného než sněmování - reportáž z tohoto setkání se objeví v listopadovém čísle Skautingu. Projekt Srdce na dlani pokračuje samozřejmě i v tomto skautském roce. Vy Srdíčkáři (tedy ti, kteří jste se svými smečkami a roji do projektu již zapojili) i vy, kteří se teprve zapojit chystáte, vyčkejte na příští (říjnové) Světýlko a Skauting, kde se dozvíte o „pravidlech“ pro letošní rok. A aby vám čekání lépe uběhlo, připravili jsme pro vás ministatistiku za minulý skautský rok.

Do Kruhu Srdíčkářů a tedy k projektu Srdce na dlani se svým dopisem (resp. obrázkem)

přihlásilo Srdéčku sedmitečnému již téměř 600 vlčat a světlušek. Tajný úkol se podařilo splnit více než 130 vlčatům a světluškám (o spoustě smeček a rojů víme, že si tajný úkol nechávali na tábor, ale vzhledem k uzávěrce tohoto čísla se již do této statistiky nevešli). Více než 250 vlčat a světlušek zaslalo již všechny zprávičky a zhruba stovka dětí se pouze přihlásila a od té doby nic. Většina Srdíčkářů je přihlášených jako celek - buď šestka nebo celá smečka či roj. Zatím to vypadá, že nejvíce dobrých skutků se koná v okolí Plzně, Zlína, Olomouce, Prachatic a Nového Jičína.

Chcete-li pomoci s pořádáním listopadového setkání, nebo máte-li nějaké náměty, připomínky..., ozvěte se na naši adresu.

Brum a Líba
Tomáš a Líba Vodičkoví
Dětská 57, Praha 10, 100 00

ZVYŠUJEME ÚROVEŇ skautské výtvarné výchovy

Nedávno jsem stál před úkolem posoudit a vybrat nejlepší práce pro skautskou výstavku. Byl jsem spokojen jen částečně: dobré je, že skautská mládež (šlo o nižší věkovou kategorii) je vůbec někým vedena k tvořivé činnosti, která do skautingu neodmyslitelně patří, horší je, že výsledky nebývají právě vynikající.

Brandýs nad Orlicí
Kresba z deníku
šestnáctiletého
A. B. Svojsíka

výtvarníkům sady uměleckých kříd a pastelů - měli zřejmě dost financí...)

Málo se kreslí uhlem, rudkou, měkkou tužkou 6B, chvályhodnou výjimkou jsou i kresby perem (tuší nebo inkoustem, případně rozmývané - „lavírované“ - kresby perem. A přece právě perokresby vedou kreslíře k pečlivější, uvážlivější i trpělivější práci - mějme vždy na paměti i tyto výchovné prvky! Výtvarná práce by neměla vést k ledabylosti - bohužel, v módě jsou rádobymoderní, „silácké“ projevy a odfláknuté mazanice. Leckdo se dokonce mylně domnívá, že pečlivá malba nebo kresba vede ke křiči... Výtvarná práce může a má vychovávat i k uvážlivosti, pozornosti, pečlivosti i trpělivosti! Měkké „stírací techniky“ (měkké tužky, uhly přírodní i lisované, rudky, pastelky, křídly) je nutné fixovat, tj. zajistit rozprášeným fixativem, což je v principu pojídlo rozpuštěné v lihu. Málokdy se podaří vyrobit si dobrý fixativ podomácku, třeba zdlouhavým rozpuštěním pryskyřice v lihu - fixativ lze koupit v papírnictvích nebo obchodech s výtvarnými potřebami - jednoduchou rozprašovací trubičku takéž.

Pár rad

Uvědomil jsem si tehdy, že kus viny na tomto stavu nesu i já sám: jsem přece výtvarný pedagog, měl jsem si už dávno více všimnout této oblasti činnosti, měl jsem - spolu s dalšími odborníky v našem hnutí - už dávno vypracovat ne-li příručku, tedy aspoň řadu metodických článků, souborů rad a nějakých minimálních návodů. Minimálních proto, že písemnou formou nelze zastoupit živé, přímé, osobní vedení.

Málokterý oddíl, dokonce málokteré středisko má tu výhodu, že mezi vůdci a staršími činovníky má někoho, kdo sám prošel nějakým kvalifikovaným výtvarným školením, přinejmenším na někdejších LŠU, dnešních Základních školách umění. Přijměte tedy - pro začátek - několik rad, které mohou o stupínek pozvednout úroveň výtvarných prací, hlavně těch kreslených a malovaných, jak je - doufám, že často - přináší celoroční práce s vlčaty a světluškami, skauty i skautkami.

Především: Věnujme vždy pozornost **volbě materiálu, formátu a techniky**. Pro zmíněnou výstavku, o níž píše v úvodu, byly dodány práce vesměs na kreslicích papírech A3 - a snad všechny byly pomalovány širokým štětcem, hustým akvarelem a „na šířku“... Celkový dojem byl fádní, málo zajímavý. Zkušené oko poznalo, že vesměs bylo malováno jediným štětcem - to znamená, že pro každou barvu bylo nutno štětec vyprat ve vodě a znovu „míchat“, tím se ovšem nesmírně plýtvá drahými barvami. Pokud by malující dítě mělo při ruce štět-

ce aspoň tři - čtyři, a také štětce různých šířek stopy, byla by práce kvalitnější i levnější. Vymývání štětců by bylo minimální, třemi základními barvami (žlutou, červenou, modrou) lze docílit mnohobarevný účín, další barvy se míchají buď na pomocném papíře stejného druhu jako „výkres“, nebo - a to je už vyšší stupeň výtvarných znalostí a dovedností - přímo v malbě.

Vhodné techniky

Není však jen akvarel (vodové barvy), který ostatně patří k nejtěžším malířským technikám! Je přece také **tempera**, tedy měkké krycí barvy, které mačkáme z tub na paletu nebo jakoukoliv nesající podložku (třeba kus skla nebo linolea). Chybou je, ředíme-li temperové barvy tak, že výsledkem je vlastně opět akvarel. Obráceně: zahustíme-li akvarelové barvy krycí bělobou, takže stopa je na papíře neprůhledná (krycí), pak výsledkem je vlastně kvaš, méně častá, ale zajímavá technika.

Myslím, že pro mladší děti je nevhodnější **pastel**. Ten, který obsahuje málo pojídla, je sypký jako měkká křída a dobře se roztírá, zatímco silně „pojený“ je tvrdý, práce s ním je pro děti namáhavější a výsledek málo výrazný. Velkou nevýhodou **barevných kříd a měkkých pastelů** je, že rychle ubývají - tím je tato technika značně drahá (jednou, ještě za totality, jsem ke své hrůze viděl akci „Děti malují na asfaltu“, kde místo obyčejných školních kříd pořadatelé dali malým

Budme vynalézavější

Formát prací? Je nesmyslné kreslit tvrdší tužkou nebo perem na veliký formát A1 nebo A2, stejně nevhodné kreslit uhlem nebo malovat pastelem na A4 nebo dokonce A5! Ale důležitý je i **tvar formátu**: není přece jen „normalizovaný“, jako je čtverka - učme děti komponovat např. do čtverce, do úzkého formátu na šířku (např. panoramatický pohled na širokou krajinu), do kruhu (dekorativně pojaté práce). „Na výšku“ stavíme formát pro zobrazení portrétů, kytic, některých studií (např. stromů) i některé figurální náměty. Zkrátka: **budme vynalézavější** při volbě různých druhů papírů, formátů i kresebných či malířských technik.

Kěž se nám dílo daří!

Ladislav Rusek - Šaman

L. Rusek - Šaman

CO JE PEDAGOGIKA volného času?

Trocha teorie nikoho nezabije

Výchova mimo vyučování

Na výchově dětí v době mimo vyučování se podílí rodina, škola, zařízení pro výchovu mimo vyučování, některé další subjekty a jiné společenské vlivy. V rámci této publikace vymezíme pojem výchova mimo vyučování takto:

- probíhá mimo povinné vyučování;
- probíhá mimo bezprostřední vliv rodiny;
- je institucionálně zajištěná;
- uskutečňuje se převážně ve volném čase.

Pedagogické ovlivňování volného času, zejména výchova dětí a mládeže v době mimo vyučování, je významnou oblastí výchovného působení. Poskytuje příležitost vést jedince k racionálnímu využívání volného času, formovat hodnotné zájmy, uspokojovat a kultivovat významné lidské potřeby, rozvíjet specifické schopnosti a upevňovat žádoucí morální vlastnosti. Obsah i způsob využívání volného času mají značný význam z hlediska duševní hygieny. Způsob odpočinku, rekreace a zábavy se odráží i ve studijních a pracovních výkonech člověka. Hodnotné a trvalé celoživotní zájmy kladně ovlivňují i partnerské vztahy a výchovu dětí v rodině. Dalším důležitým úkolem výchovy mimo vyučování je rozvíjení potřeby celoživotního vzdělávání, zejména v souvislosti se zájmovou orientací člověka. Tato oblast výchovy tedy plní funkci výchovnou, vzdělávací, zdravotní i sociální.

Prevence rizikového chování

Výrazně přispívá k prevenci společensky nevhodných a škodlivých forem chování, což je významné zejména v současné společenské situaci, kdy narůstá kriminalita mladistvých a snižuje se věk delikventů. Vhodné pedagogické ovlivňování volného času dětí a mládeže je jednou z účinných forem prevence tak závažných výchovných problémů, jako jsou projevy agresivity, drogová závislost, problémy v oblasti sexu.

Dítě, které nemá přiměřené zájmy, svého koníčka, nudí se, snadněji podlehne negativním vlivům asociálních jedinců a part. Takové dítě, které má svůj oblíbený sport, hudbu, tanec, věnuje se modelářství, rybaření či jiné zájmové činnosti, nebude pravděpodobně z nudy rozbít v parcích sochy, přepadat důchodce, týrat a šikanovat mladší a slabší spolužáky nebo ubližovat zvířatům.

Pedagogické ovlivňování volného času se netýká pouze dětí a mládeže, zahrnuje i působení na dospělé osoby. V tomto případě má určité specifické zvláštnosti, kterými se zabývá obor pedagogika dospělých (andragogika).

Kromě pojmu výchova se také mimo vyučování často používá termínu pedagogika volného času. Oba pojmy nejsou synonymy, mají však k sobě velmi blízko. V prvním případě se jedná o označení jedné z oblastí výchovy, v druhém případě o vědní obor, který se zabývá teoretickými i praktickými aspekty výchovy ve volném čase. Kromě ovlivňování volného času však pojem výchova mimo vyučování zahrnuje i řadu jiných oblastí, např. přípravu na školu a upevňování hygienických a kulturních návyků.

Osobnost vychovatele

Pro pedagoga, který pracuje s dětmi a mládeží v době mimo vyučování, je nejdůležitější, aby dokázal vytvořit bezpečné a tvořivé ovzduší a pohodu, dbal o uspokojování individuálních potřeb, rozvoj zájmů a specifických schopností. K tomu je nezbytné, aby měl pochopení a zájem o děti jako individuality, dokázal je vhodně motivovat, podporoval jejich nápaditost, tvořivost, zájem o činnost i vzdělávání. Významným předpokladem úspěchů vychovatele kromě odbornosti je i osvojení komunikativních dovedností. Úspěšný může být jen ten vychovatel, který má děti rád, dokáže s nimi vytvořit kladné vztahy a získat si jejich důvěru. Výhodou v porovnání s učitelem je, že není vázán osnovami a klasifikací, což mu poskytuje velký prostor pro pedagogickou tvořivost a co nejširší použití kladné motivace. To je na práci vychovatele nejkrásnější, ale zároveň je v tom jeho práce velmi náročná.

Profese vychovatele zahrnuje pedagogické působení v různých typech zařízení pro výchovu mimo vyučování. Struktura těchto zařízení je velmi různorodá svými funkcemi, obsahem činností i věkem vychovávaných. Vychovatelé se jako jediní pedagogičtí pracovníci připravují na práci s jedinci ve velkém věkovém rozmezí, od předškolního věku až po adolescence či mladé dospělé. V některých zařízeních, např. domech dětí a mládeže nebo dětských domovech, se v rámci věkové heterogenních skupin setkávají s jedinci velmi různého věku. I tato skutečnost svědčí o náročnosti vychovatelské profese.

Nároky na vychovatele se zvyšují

Oblast výchovy mimo vyučování prochází v současné době mnoha změnami. Klade důraz na:

- využití odbornosti a zájmů pedagogů při organizaci zájmové činnosti;

- respektování práv dítěte, zejména při využívání volného času;
- propojení zájmových činností s vyučováním, využití jejich výsledků pro zkvalitnění výuky;
- zachovávání principu dobrovolnosti;
- individualizaci výchovného působení, práci s malými sociálními skupinami;
- vytváření heterogenních skupin dětí a mládeže (z hlediska věku, pohlaví...);
- využívání specializace vychovatelů pro vedení zájmových činností;
- dostupnost jednotlivých typů výchovných zařízení, jejich spolupráci;
- vytváření nových typů zařízení a institucí pro volný čas podle regionálních podmínek a potřeb obyvatelstva;
- zapojování rodičů a ostatních dospělých do činnosti dětí a mládeže, i vytváření nabídky pro společné aktivity;
- využití zájmových činností pro přípravu na budoucí povolání a uplatnění na trhu práce;
- integraci jedinců s handicapem do běžné populace;
- vytváření podmínek pro rozvoj spontaneity, aktivity a tvořivosti dětí a mládeže.

Tyto modernizační tendence kladou zvýšené nároky na pedagogy a předpokládají kvalitní profesní přípravu. Na tyto skutečnosti reagují střední pedagogické školy změnami ve svých studijních programech, snahou o realizaci vyšších odborných škol s pedagogickým zaměřením a pedagogické fakulty úsilím o zavedení studia pedagogiky volného času. Není nezbytné, aby všichni vychovatelé měli vysokoškolské vzdělání. Pro práci ve standardních podmínkách, zejména s mladšími, zdravými dětmi, připravují své absolventy střední pedagogické školy na dobré úrovni. Všichni vychovatelé by však měli mít možnost zvyšovat svoji kvalifikaci, pokud tuto potřebu pociťují. Z těchto zkušeností vyplývá, že je žádoucí podporovat všechny formy dalšího vzdělávání pedagogů volného času, včetně externího vysokoškolského studia.

(pokračování)

Jiřina Pávková a kol.
(převzato z knihy Pedagogika volného času, Portál, Praha 1999)

Problém propagace skautského hnutí

Někde je to opravdu velký problém, jinde ji zvládají velmi dobře. Jeden ze způsobů je popsán na následujících řádcích.

Stále si někteří činovníci stěžují na malou propagaci skautského hnutí, proto se chceme podělit o to, jak ji v našem středisku řešíme my. Využili jsme toho, že Tiskové a distribuční centrum Junáka vydalo před časem brožurku „Desatero skautského zákona“ od Jiřího Řeháčka - Balů.

Původně jsme tuto publikaci dávali našim junákům při slibu, kdy se na poslední straně podepisoval vůdce oddílu a slibující, který tak získal památku na celý život.

Nyní tuto knížku dáváme již nováčkům, když vstupují do oddílu. Tímto způsobem se tato publi-

kace dostane k rodičům a jejich prostřednictvím i k jejich známým, a tak dobře propaguje skautské ideály. Dozvědí se nejen o skautském desateru, ale také o slibu, hymně, heslu, dějinách a historii Junáka. V brožurce se připomínají významné osobnosti našich českých dějin, jako vzory pro plnění jednotlivých bodů skautského zákona.

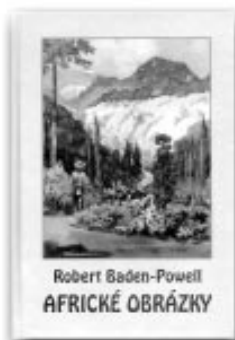
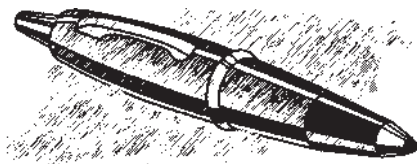
Dát tuto publikaci nováčkům se nám osvědčilo jako dobrá a účinná propagace skautského hnutí, která nás nestojí mnoho peněz. Konečně, můžete se o tom přesvědčit sami.

Stopař

CHYTRÉ KNIHY

informace
a krátké recenze

Ze života prvního skauta

V nakladatelství Skoutarch vyšla v roce 1994 kniha Vlk, jenž nikdy nespí. V roce 1999 vychází další kniha, která by se dala přirovnat k tématickému pokračování předchozí. Stejně jako předešlá umožňuje blíže poznat život Roberta Baden-Powella.

Africké obrázky však nejsou jeho životopis, ale „Zábavné črty o lidech, ptácích a zvířatech v Africe“, jak je psáno v podtitulu knihy. Autor popisuje, co se mu kde v Africe stalo a přitom se čtenář dozvídá spoustu věcí nejen o životě a zvycích afrických domorodců, ale i o přírodě tohoto, pro nás nepřilíh známého, kontinentu. Povídky jsou psány humornou formou a dobře se budou číst především mladším čtenářům. Co však potěší člověka kteréhokoliv věku, jsou krásné ilustrace autora, které jsou téměř na každé straně a které vypovídají o všestrannosti zakladatele skautského hnutí.

(Baden-Powell R., *Africké obrázky*, Praha, Scoutarch, 1999)

Martin

Lanové aktivity

Knihla navazuje na Dobrodružné hry a cvičení v přírodě, které vyšly nedávno také v nakladatelství Portál. Jsou si podobné formou, výtvarným zpracováním, a také zaměřením.

Tato kniha je oproti předešlé více specializována. Obsahuje více než sto popisů lanových aktivit a dále návody, jak se mají stavět, kde a kdo je smí dělat, jak má vypadat jejich kontrola, kde jsou třeba jaká povolení a podobně.

Není to kniha pro vůdce oddílu, neboť ten asi mnoho nápadů pro jejich náročnou přípravu v běžném programu oddílu nepoužije. Myslím si však, že je ideální pomůckou při přípravě motivačních kurzů pro rovery, velkých her pro tuto věkovou skupinu, které se začínají čím dál více objevovat v nabízených přehledech akcí, a pro party lidí, které si chtějí nějaké složitější lanové aktivity vyzkoušet. Absolvování některých překážek je určitě zážitkem na celý život.

(Neuman J. a kol., *Překážkové dráhy, lezecké stěny a výchova prožitkem*, Praha, Portál, 1999)

Martin

Vegetariáni, nezoufejte

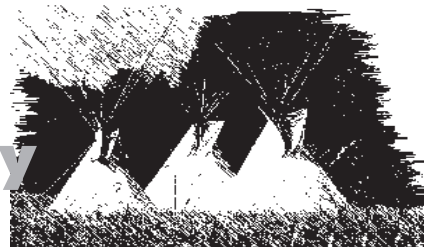
Vezmeme-li do ruky jakoukoli táborovou kuchařku, zjistíme, že klasická táborová kuchyně naprosto nepočítá s možností, že by se na táboře mezi dětmi či vedoucími vyskytl zápisáhlý vegetarián. V poslední době však již vychází dostatek kuchařské literatury i pro ty, kdo odmítají pojídat zvířecí mrtvoly. Do doby, než vyjde nějaká ta skautská táborová kuchařka pro vegoše, docela dobře může posloužit knížka „Pochoutky pro vegetariány“. Obsahuje na 170 receptů polévek, salátů, hlavních jídel a dezertů ze zeleniny, ovoce a obilnin. Rozpisy jsou psány převážně pro čtyři strážníky a pro zkušené táborové kuchaře jistě nebude problémem podle této kuchařky připravit vegetariánský jídelníček v polních podmínkách. A jmenuje-li se třeba některá z vašich družin Špenátí, může se „Špenát s rozinkami“ stát jejím kultovním jídlem.

(Větvíčková J. a V.: *Pochoutky pro vegetariány*, Agentura VPK, Praha, 1999, 90 str., doporučená cena 62,-)

Filip Bonaventura

SKAUTSKÉ TÁBORY

holandský pohled na proměny táboření našich skautů

Před více jak šesti lety jsem psal pro váš časopis článek o své návštěvě letních táborů skautů v České republice. Od té doby každý rok navštěvuji mnoho táborů. Smyslem těchto návštěv bylo, mimo jiné, pomoci holandským skautům účastnit se letních táborů českých skautů. A tak během posledních let mohla přibližně stovka holandských oddílů tábořit společně se skauty z vaší země. Nedávno jsem znovu četl již zmíněný článek a napadlo mě, že porovnání těchto zkušeností se zkušenostmi získanými v roce 1998, může být velice zajímavé.

Oproti loňskému roku počet účastníků letních táborů pořádaných Junákem vzrostl o více jak tři tisíce

Co se změnilo i nezměnilo

Nejsem obvyčejný návštěvník, ale mám svůj zájem. Mé návštěvy trvaly vždy alespoň 24 hodin! Tak jsem se stával více než jen obvyčejným návštěvníkem. Snažil jsem se zapojit do normálního táborového dění tak, jak jen to bylo možné, a připravoval jsem nějaké hry a písničky.

Co jsem zjistil v roce 1998?

1. Vybavení a strava

Změny jsou dobře vidět nejen na oblečení dětí a na jejich táborovém vybavení, ale například také na stravě, kterou dostávají v táboře. Nejen že je rozmanitější, ale i její kvalita se zlepšila.

2. Čas budíčku

Ne všude se změnil, ale vstávání v 6:30 nebo v 7:00 hodin nyní není tak běžné. Vzhledem k posunutí večerky na pozdější dobu vstávání v 7:30 nebo v 8:00 hodin již není výjimkou.

3. Hygienické vybavení

Na mnoha táborech je stále velice běžné mýt se každé ráno a večer v řece či potoce, ale právě letos jsem viděl na mnoha místech velké „koupečky“, kde se mohla celá družina najednou osprchovat i teplou vodou. Velice dobře vymyšleno a zařízeno. Mnohdy velice prakticky a úsporně. Když nebyla k dispozici opravdová sprcha, nahradila ji zalévací konev.

4. Táborové stavby

Před šesti lety bylo v táborech vše postaveno pomocí hřebíků, ale nyní je mnohdy vidět dřevo zpevněné jen provazy. Stále více se vrací objevování starých dovedností.

5. Typy stanů

Počet tee-pee vzrostl. Oddíly začínaly s jedním nebo dvěma, nyní se dá narazit na mnohem větší množství těchto indiánských stanů. Ve stanech s podsadami spí většinou jen menší skauti. Staré velké stany (hangáry) z doby před šesti lety byly vyměněny za lepší a vhodnější.

Některé věci však zůstaly našťastí nezměněny.

6. Táborové programy

Stále jsou dobře a pečlivě připravovány a někdy velice důmyslně. Je to vidět na zájmu dětí. A je patrné, že nad jejich přípravou vedoucí tráví mnoho času.

7. Atmosféra

Co se nezměnilo na táborech za celých šest let, je přátelské ovzduší. Je velice příjemný pocit obíždět tábory a zjišťovat to.

8. Ale co mě nejvíce překvapilo, ještě po těch šesti letech, je nekonečná pohostinnost, se kterou se návštěvník setkává. To je to, co si holandské skauti nejvíce pamatují po návratech domů.

Skautská pohostinnost

Jednou odpoledne, asi v pět hodin, jsem přijel neočekávaně na návštěvu do jednoho tábora. A chlapec který mě všem představoval a provázel tábořištěm, se mě zeptal jestli bych si nedal šálek kávy. Pravděpodobně věděl, že Holanďané mají kávu velice rádi. Odpověděl jsem: „Jestli máš, proč ne.“ Později jsem si, ale všimnul že v kamnech v kuchyni není rozdělán oheň, ale opodál dva chlapci sekali dříví na oheň jenom kvůli mé kávě!

Když jsme dorazili k táborovému ohništi, chlapec mi vyprávěl, že měli včera večer slavnostní táborový oheň, ale protože jsem přijel, bude dnes připraven nový jen pro tuto příležitost. A opět jsem viděl, jak táborníci začínají připravovat dřevo na táborový oheň.

Později se mě můj průvodce zeptal, zda potřebuji večer teplou vodu na umytí. Řekl jsem: „Není třeba, ale jestli bych mohl požádat ráno o horkou vodu na holení.“ A najednou během slavnostního ohně mi jeden z hochů šeptá: „Vaše teplá voda je připravena.“ Takže opět nějací chlapci trávili svůj čas ohříváním vody pro návštěvu. Je vám asi jasné, že v té chvíli se člověk cítí velice rozpačitě.

Jistěže, z těch stovek táborů, které zde každý rok jsou, jsem viděl tak asi dvacet, ale nemám jediný rozumný důvod myslet si, že to je jinde jiné.

Na závěr bych chtěl ještě veřejně poděkovat všem oddílům a skautům, kteří mě ve svých táborech velice vřele vítali a starali se o mne. Setkání s nimi bylo pro mě velkým potěšením.

Gerard Waardijk
e-mail: wardijk@worldonline.nl
ilustrační foto Holub

Letošní tábory některých organizací v datech

Organizace	počet táborů	počet dětí	počet dospělých	průměrná délka tábora (dny)
Junák	1 379	34 592	7 047	15
YWCA	3	40	16	7
ATO M	278	5995	1 432	12
Přonýr	742	31 000	8 800	13

POSTIŽENÉ DĚTI na skautském táboře?

Proč ne?

debata o společném táboře
štětských skautů s postiženými dětmi

O letošních prázdninách se konalo pod hlavičkou Junáka několik „integrovaných“ táborů, kde společně se skauty tábořily děti postižené, případně děti z rizikových skupin. Vypravili jsme se proto na tábor skautského střediska ze Štětí, abychom si s vedoucími Borkem, Vladkou, Petrou, Jimmym, Davidem a Milošem popovídali o radostech i strastech jejich spolupráce s Ústavem sociální péče.

O smyslu spolupráce

Již několik let k vám na tábor přijíždějí děti z Ústavu sociální péče v Dolní Poustevně prožít několik dní táborového života. Jak to všechno začalo?

Borek: Začalo to cestou Vilémovského ústavu kolem našeho tábora. Měli tady nějakou anglickou návštěvu a byli na výletě. Zaujaly je „týpáky“, tak se přišli podívat do stanů a do tábora. Naši kluci se jich tenkrát docela dobře ujali, například zavezli vozíčkáře do stanů, rozdělali jim v nich oheň... Byla to taková dvoubodímová exkurze. Skončilo to tím, že jsme je pozvali na táborák a pak už se naše spolupráce rozvíjela dál. Vladka tam pak jezdila na praxi.

Druhý rok už jsme se znali více (také díky Vladce). Přijeli zase na táborák. A spolu s lidma z ústavu jsme začali přemýšlet, jestli by jejich děti unesly tábor jako takový. Dohodli jsme se na třech dnech pobytu, že to zkusíme. Ty dopadly jakž takž. A letos z tobo byly dvakrát tři dny, během nichž se zde děti střídaly. Celkem tu bylo dvakrát sedm dětí - každé tři dny. To je vlastně celá historie. Ale Vladko, asi by bylo dobré, kdybys to trošku doplnila, protože ty jsi s nimi během roku jednala více než já.

Vladka: Já jsem k nim jezdila na krátké pobyty (asi na týden), protože mě zajímala práce s postiženými. Byla to pro mne příležitost se k nim trochu přiblížit a také troška profesionálněji zájmu - studovala jsem ergoterapii. Jednání o spolupráci s vilémovskými šla přeže mě a pak i přes Borka.

V čem vidíte smysl práce s těmito dětmi, smysl pobytu vilémovských tady na táboře. Vidíte například zlepšení jejich stavu, nebo se to odráží nějak ve vztahu zdravých dětí k handicapovaným?

Borek: Já to mohu hodnotit jen amatérsky. Například jsem si loni všiml toho, jak přecházely lávku přes potok: prvně po čtyřech, na konci tobo tří denního pobytu přes ní běhaly jako naše děti. V sekání a řezání podobně: zpočátku jsme se jim báli půjčit sekeru, teď na konci pobytu ji umí vzít nějakým způsobem do ruky. Jsou to činnosti, se kterými se v ústavu nese-

Společné táboření má velký význam pro děti zdravé i handicapované.

tkají. To, že si je tady zkusí, jim pravděpodobně pomůže. Pokud se týče našich dětí, zatím se k vilémovským vždycky chovaly dobře. Já si myslím, že není na škodu, když si uvědomí, že jsou postižené děti a že je potřeba na to brát ohled.

Vladka: Společné táboření má význam nejenom pro vilémovské děti, ale i pro naše. Ze začátku jsme se báli reakce našich dětí, ale už od prvního okamžiku nás nesmírně potěšily, protože byly vůči dětem z Vilémova velice tolerantní. Zažili jsme spoustu okamžiků, kdy nám zůstával rozum stát, třeba když jsme viděli, jak se chovají k vilémovským, aniž by věděly, že se na ně někdo dívá. Samy od sebe se snažily postiženým dětem vyjít vstříc, pomáhat jim.

O programu tábora

Jak vypadá pobyt postižených dětí tady na táboře?

Vladka: Částečně mají svůj program s pečovatelkami a pokud ho nemají, mohou se zapojit do našich běžných denních činností.

A jaké zde dělají činnosti; do čeho všeho se zapojují?

Vladka: Naprosto do všeho. Příprava dříví do kuchyně je pro ně jedinečný zážitek, protože mohou používat pilu nebo dokonce sekyru. Naučili se to, umí výborně pracovat s pilou. A také vaří.

Borek: To v ústavu nedělají, tam přijdou k hotovému. Jejich speciálním programem jsou především vycházky, které jsou méně náročné než vycházky našich členů.

Petra: S tím bych nesouhlasila, protože když jsem viděla trasy, co vilémovští za odpoledne ušly, tak některé z našich dětí by nad tím lámaly ruce.

Borek: Loni jsme se s nimi jezdili koupat a účastnili se celého našeho odpoledního programu u rybníka. Samozřejmě je vždy třeba mít na zřeteli to, že jejich možnosti jsou omezenější než možnosti našich dětí.

Jak musíte upravit svůj program během pobytu vilémovských dětí? Čeho všeho se to dotýká?

Borek: Na to je velice těžká odpověď. Na jednu stranu se to dotkne úplně všeho. Je zde například sedm dětí, které si mohou vzít sekerku (tady nebývá zvykem sekery a pily zamykat) a mohou si ublížit. Je potřeba vědět, že je na ně nutné alespoň z dálky dohlédnout. To je vlastně jediné narušení programu. Jinak si myslím, že se to programu netýká.

Vladka: Oni se dokáží zapojit naprosto do čebokoliv. Zpočátku jsme byli na to opatrní, moc jsme tomu nevěřili. Ale ve skutečnosti jsou to děti velice šikovné a dokáží se zapojit s malým omezením do všeho.

0 problémech

Vyskytují se přesto nějaké problémy?

Jimmy: Samozřejmě. Jsou to děti, ať jsou zdravé, nebo postižené. Naše děti ale nedokáží pochopit, že jim postižené děti nerozumí, že ten velký kluk, i když je mu kolem šestnácti, je rozumově malým dítětem. Někdy se snaží domluvit, někdy to nevybází a tak mezi nimi nastávají potyčky. Naše děti, zvláště ty malé, nemohou pochopit, že postižené dítě za to nemůže, a když je třeba napadne, tak se nedokáží bránit, protože vědí, že mu nesmějí ublížit. Je to tím, že naše děti se v běžném životě nesetkávají s takovou koncentrací postižených dětí.

Petra: Já myslím, že se s nimi nesetkávají vůbec a je dobře, že se s nimi tady setkají a poznají, jak s nimi mají jednat.

Jimmy: Například jeden handicapovaný kluk byl letos více agresivní vůči některým včatům a světluškám. Jsou děti, které z toho nemají dobrý pocit.

Petra: Já si myslím, že je jich minimum.

Jimmy: Ano, je jich minimum, ale přesto jsou.

Petra: Vždy, když byl nějaký problém, když malé děti nerozuměly, co se děje, tak mi to řekly a já jsem se jim to snažila vysvětlit. Myslí, že ten nejvíce agresivní kluk se během pobytu na táboře zlepšil, už se tolik nepral jako dřív. A když jsem viděla, že do někoho strčil a ten upadl a nebránil se, tak jsem mu poradila, že musí reagovat stejně, jako kdyby to bylo nějaké naše dítě z tábora. Pustili se do sebe a vyřešili si to mezi sebou. Jeden zvítězil, jeden prohrál a bylo to v pořádku.

Je tedy třeba věnovat vilémovským dětem větší dohled?

Borek: To ano. V těchto případech je určitě potřeba intenzivnější dohled. Nevím, co by k tomu řekli odborníci, jestli se má dopustit, aby silnější zvítězil, anebo ne, ale v každém případě je tomu třeba dát nějaké hranice. Pří-

Táborové služby, např. v kuchyni, zvládali všichni bez rozdílu.

padně je nějak oddělit od sebe, zaměstnat každého nějakou jinou činností, aby nedošlo k velkému konfliktu. Ale tento problém bude asi vždycky.

Jimmy: Pro mne osobně ten týden byl velmi náročný. I když chápu důvody proč s vilémovskými spolupracujeme, ten týden byl pro náš tábor příliš velká zátěž. Postižené děti se na někoho dokáží pověsit a nepustí ho z dohledu; drží se ho. Pro mě to bylo velké psychologické zatížení. Ten týden byl moc.

David: Jimmy, a ty si nemyslíš, že to za to stojí?

Vladka: Pro nás je to týden, ale pro ně je to velký týden, na který se těší celý rok, než přijde další takový týden.

Jimmy: Já myslím, že máme dostatek problémů i se zdravými dětmi. Možná ještě víc než s postiženými a nedokážeme je zvládnout. Jsme tady pro děti, které známe. Ano, je hezké, když přijedou postižené děti na táborák, pobaví se a opečou si buřty. To je v pořádku. Děti to přijmou. Ale ten týden je obrovské zatížení jak pro nás, tak pro ty děti „normální“.

Borek: Ale jo, to s tebou soubhlasím, to zatížení tady určitě je.

0 zkušenostech

Když by chtěl někdo pořádat podobný tábor jako vy, na co si má tedy dát pozor, aby se vyvaroval některých problémů?

Jimmy: Postižené děti potřebují více kvalifikovaných vedoucích, které je perfektně znají. Na sedm dětí dvě vedoucí nestačí.

Jak se vám komunikuje s takto postiženými dětmi?

Jimmy: Velice špatně.

Vladka a Petra: Já si myslím, že velice dobře.

Dobře, ale jakým způsobem? Co to od vás vyžaduje?

Vladka: Vyžaduje to chuť.

David: Cit.

Vladka: Chuť poslouchat druhého člověka, chvíli tu být pro něj. Pro někoho je to těžké a není na tom nic špatného. Pro někoho je to těžší a pro někoho je to snadnější.

Petra: Dá se s nimi i pokecat.

Miloš: Na dlouhodobější táboření je zapotřebí pečlivý výběr, aby se jej účastnily děti, které jsou postižené menší měrou. Nejsme úplně uzavření a na tábor přibíráme i děti, které se neúčastní přes rok naší činnosti. Jak říkal Jimmy, máme s nimi problémy a tyto děti mají případně problémy s vilémovskými.

Takže jestliže si chci takové děti vzít na tábor, tak to vyžaduje mít k tomu specializovaný dohled.

Borek: Zcela určitě. Dohled, který postižené děti bezpečně zná a ví, co se s nimi může nebo nemůže stát. To jsou případy záchvatu a enormních podráždění dětí, které jsou vyvolané třeba jenom nějakou slovní narážkou, kterou „normální“ dítě snese bez jakýchkoliv problémů a vůbec si neuvědomuje, že může být u postiženého dítěte zdrojem podráždění. Čili, na doprovodu postižených hodně záleží.

Někdy nastaly problémy v komunikaci, ale ty se podařilo překonat.

Borek: V každém případě si musí ten, kdo takový pobyt organizuje, uvědomit, že je to cizí prvek, že je s tím práce navíc a že to vyžaduje určité soustředění, a počítat, že to tábor ovlivní. Zdravé děti jsou už na sebe zvyklé. A když do této party přijde kousek jiné a ještě navíc handicapované, tak to beze sporu tábor ovlivní.

Miloš: Navíc, vychovatelé, kteří se o ně starají, nemají žádné zkušenosti s tábořením. To jsou často lidé, kteří nebyli ani na dovolené pod stanem.

Za besedu poděkoval Petr Krampl - Karbous

Foto: archiv oddílu

JAK BUDE VYPADAT?

to záleží i na vás

Za deset let se v jeho vedení vystřídal sedm šéfredaktorů. Neměl mnoho čtenářů, nebyl oblíben. Teprve loňský ročník zaznamenal nárůst předplatitelů (ovšem díky 40% „povinnému odběru“). Teď má novou šéfredaktorku a novou podobu (menší formát, větší rozsah). Kam bude směřovat?

ostatním poradit? Tvoříte z přírodnin, korálků, papíru? Vylepšujete klubovnu?

Podělte se s dalšími čtenáři o návody, náměty, nákrasy a vynálezy!

● Máte mezi sebou vášnivě čtenáře?

Máte oddílovou či domácí knihovničku a v ní něco pěkného? Děláte v oddíle literární schůzky či dýchánky? Zeptejte se u Vás v oddíle na nejoblíbenější knihy a pošlete nám tip na úryvky z knížek, které čtou dnešní -náci. I takové, které lze vypůjčit v každé knihovně, i horké novinky, které letí.

● Máte problémy?

Ve škole, doma, s láskou, šikanou, nebo něčím úplně jiným? S kým se radíte, jak potíže řešíte, kam se obracíte o pomoc? Máte chuť svěřit se redakci? Požádat o pomoc či radu ostatní čtenáře? Můžeme se pokusit najít na Váš problém odpověď, zeptat se odborníka.

Ozvěte se nám.

Své nápady pošlete na adresu redakce:

Časopis Skaut-Junák
Tiskové a distribuční centrum Junáka
Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1
nebo na adresu:

Michala Rocmanová,
Terronská 5, 160 00 Praha 6.

Děkujeme

Miloš a Káča neslibují zázraky

Řeč je o časopisu Skaut - Junák. Bobužel zatím nikdo nepřišel na recept, jak ten časopis dělat, aby se líbil dětem, aby ho rádi četli skauti i skautky, ale i neskauti, a především, aby ho přijímali a podporovali vůdčové a vůdkyně oddílů. Každý má na to, jak má Skaut-Junák vypadat, svůj názor, ale ty se často vzájemně značně liší - někdo by tam chtěl číst o dění mimo hnutí, o zpěvácích či sportovcích, jiný by chtěl nalézat zasvěcené články o přírodě, další považuje za nejlepší ročníky 1968-70, jiný chce čtení a návody výhradně pro skauty. Zatím se většinou tible všichni shodli v jediném - že ten dosavadní Skaut-Junák se jim nelíbí.

Michala Rocmanová - Káča a Miloš Zapletal se ujali nelehkého úkolu Skauta - Junáka oživit tak, aby se stal oblíbeným časopisem dětí v oddílech (ale i vedoucích). Nechtějí však slibovat zázraky.

Ale koncepce, kterou Miloš Zapletal vypracoval, je přece jen trochu jiná, než byly předchozí ročníky. Je víc čtenářská, a také víc hravá, soutěživá a aktivní.

To znamená, že v časopise bude víc různého čtení - od slavných autorů pro děti a mládež, našich i cizích, ale také čtení z kronik a oddílových či střediskových časopisů. Příběhy o zvířatech a zážitky s nimi. Hrůzostrašné, leč skutečné historky.

Budou zde návody na bry, blavolamy, luštění, detektivní příběhy, soutěže - pro jednotlivce i skupiny, osamělé i družiny.

Budou zde náměty a návody na kuťení, rukodělné výrobky, tábory stavby i výtvarné drobnosti.

Pochopitelně nebude chybět domovenka, reportáže z velkých či zajímavých akcí, představení skvělých oddílů či družin...

Většina těchto „rubrik“ je založena právě na spolupráci s hnutím - se čtenáři - dětmi i vedoucími, redakcí oddílových a střediskových časopisů, na zážitcích skautů a skautek, jejich námětech, zkušenostech a tipech. Tedy na spolupráci s Vámi.

Co napsat do redakce?

V novém ročníku tak budete mít, víc než kdy jindy, možnost ovlivnit obsah časopisu. A o jaké články je v redakci Skauta - Junáka největší zájem?

● Povídky o zvířatech

Měli jste někdy možnost setkat se zblízka se zvířátky? Chováte doma motýly? Máte svého zvířecího mazlíčka? Ochočili jste si ještěrku? Zažili jste překvapivou příhodu s Vaším psem, koněm, kanárkem ...?

● Strach

Zažili jste někdy něco hrůzostrašného? Kdy jste se opravdu báli o svůj nebo něčí život?

● Ze skautských kronik

Máte v některé kronice za ta léta pěkné zápisky? Vyšperkované stránky? Dramatické či veselé příběhy?

● Z oddílových a střediskových regionálních časopisů

Vydáváte svůj časopis? Je psaný na počítači nebo krasopisně v ruce? Vychází 9 let nebo jen pár měsíců? Nic nevádí, pochlubte se!

● Ilustrace či vtipy

Z Vašich kronik a oddílových časopisů?

● Tipy na představení

— skvělého oddílu
— výborně pracující družiny
— bezvadné oddílové či střediskové akce
— akce pro veřejnost ...

● Uskutečnili jste zajímavou akci,

podnik, měli jste výročí, výstavu, slavnost? Máte také fotografie a obrázky? Pošlete drobnou zprávu do Domovenky! Pokuste se o reportáž!

● Hrajete v oddíle či středisku,

nebo i doma nějakou skvělou, ale možná málo známou hru? Hru, s níž by stálo za to seznámit ostatní? Je jedno, je-li desková, na hřiště nebo do přírody. Máte návod, pravidla?

Pošlete nám je! Máte nějaké zážitky, které se staly právě při téhle hře? Napište nám!

● Máte mezi sebou šikulky a kutily?

Vynalezli jste nový zlepšovák do stanu či do táborové kuchyně? Stavíte modely a jste ochotni

Všem rádkyním! Všem rádcům!

Předpokládáme, že jsi ve skautském oddíle již delší čas. přečti si celé první číslo Skauta Junáka. Přesvědčíš se, že je tam dost zajímavých věcí.

Mnohé z nich můžeš využít, když připravuješ program pro družinu.

Uprostřed každého čísla najdeš malý družinový časopis. Opatrně vyjmi prostřední čtyři listy, přelož je napůl a rozřež.

Budeš mít v ruce Rádce rádců i osamělých skautů.

Všem vůdkyním! Všem vůdcům!

Skaut - Junák se chce stát tvým zástupcem. Provázet tvůj oddíl v době, kdy nemáte žádný podnik.

Vést čtenáře po skautských stezkách.

V duchu skautských ideálů.

Spolupracuj s ním!

Bez tvého pochopení a podpory nemůžeme tento cíl splnit.

SKAUT je pravdomluvný

Také při výkladu skautského zákona často používáte různé příběhy? Také vám někdy dělá potíže najít příběh „jako šitý na míru“? Nuže, snad vám tedy pomůže následující cyklus, ve kterém se budeme snažit zveřejňovat krátké příběhy přímo k jednotlivým bodům skautského zákona

■ Od kuchyně zazněl gong a známý pokřik. Ještě než jsme se rozběhli pro šálky, Admirál nás zadržel.

„Jen tak mimochodem - k snídani máme koláče. Včera je přivezl Mlokův tatínek. Kdo se nekoupal, řekne si o...? Oč si řekne, Jonáši?“

Trošku ve mně hrklo. Jakkak admirál ví, že jsem se nekoupal? Nebo o tom neví a oslovil mě jen proto, že stojím přímo před ním?

„O suchou patku“, řekl jsem.

„O co si řekneš ty?“

Admirál začínal být nepříjemně osobní.

„Já si dnes při snídani řeknu...“, začal jsem zeširoka a horečně uvažuju, co mám říct. Nikdo nemůže vědět, jestli jsem se koupal nebo ne. Když teď řeknu „o suchou patku“, mám po koláčích. Hrome, zase suchý krajíc? Rychle tedy dokončím nakousnutou větu: „... o koláče“. Sotva vyslovím poslední slovo, poleje mě horko. Každý na mě musí vidět, že lžu. Honem se opravím: „Vlastně o patku.“

Admirál si mě ještě asi deset sekund zkoumavě prohlíží, pak se mu v koutcích usadí sotva znatelný úsměv.

Upaluju do kuchyně a jsem rád, že jsem nakonec řekl pravdu. Že jsem se nepoddal své slabosti.

Miloš Zapletal: Ostrov přátelství

■ Živě si vzpomínám na jednu debatu s farářem při hodině náboženství. Vyvolalo ji představení loutkového divadla - dramatická příhoda dítěte, které pronásleduje čert.

Loutka, která děcko představovala, se jednu chvíli na scéně roztřásla strachem a chtěla se čertovi někam schovat. Nakonec si vlezla pod postel v koutě jeviště. Vzápětí se přihnal čert a marně se po chlapci sháněl. „Někde tu přece musí být!“ prolašoval. „Zeptám se těchto hodných diváků.“

- Děti moje milé, neviděly jste tu náhodou zlého kluka? „Naše reakce byla naprosto bezprostřední. „Ne, ne, neviděly jsme ho,“ odpověděly jsme rozhodně a málem jednohlasně. „Kde jenom může být? Jak to, že ho nevidím?“ nedal se odradit čert. „Je pryč!“ volaly jsme.

Mám za to, že by se děti všude na světě zachovaly v podobné situaci stejně. Náš farář s námi však k našemu překvapení nebyl moc spokojen. „Nelíbilo se mi, jak jste se při představení chovaly,“ řekl, sotva jsme se na jeho pokyn posadily. „Lhaly jste,“ pokračoval se starostlivým výrazem. „Udělaly jste to s nejlepším úmyslem, to je jistě pravda, ale byla to lež a je to lež. Člověk nesmí lhát.“

„Ani čertu ne?“ ptali jsme se zaražení.

„Lež zůstane vždycky lží,“ řekl farář.

Znovu nám začal vykládat, co říká křesťanské učení o pravdě a lži. Nás děti však tenkrát obecný problém lži vůbec nezajímalo. Chtěly jsme vědět: „Měly jsme tomu čertu říci pravdu? Ano nebo ne?“

„O tohle nejde,“ opakoval ztrápeně chudák farář. „Lež je vždycky lež. Může to být velká lež, střední lež, bezvýznamná lež nebo úplně malá lež, ale je to vždycky lež.“

Chtěl jsem to tenkrát nějak ukončit a tak jsem se přihlásil s námitkou: „Kdyby nešlo o obyčejné dítě, ale třeba o faráře, co bychom měly v tom případě čertovi říct?“

Farář zrudl. Odpovědi se vyhnul a za trest mi poručil strávit zbytek hodiny vkleče.

„Uznáváš svou chybu?“ zeptal se mě na konci hodiny.

„Ano,“ řekl jsem. „Až se mě čert zeptá na vaši adresu, klidně mu ji povím.“

Ignazio Silone

● *ne každý má právo vědět pravdu (např. ten, kdo by této pravdy zneužil ke zlému)*

● *ale také: dobrý účel nesvětí prostředky*

přetištěno ze zpravodaje Na dobré stopě

STŘÍPKY Z KULTURY Slovníček vůdce

obsahuje stovky hesel, jedním z nich je...

COMICS

Comics je především multimédium. Multimédium založené na vztahu obrazové a textové složky; multimédium balancující na pomezí pohledu filmové kamery, výtvarného umění, literatury, mýtu a pohádky; multimédium, v němž propojení jednotlivých složek dává vzniknout originálnímu estetickému dojmu.

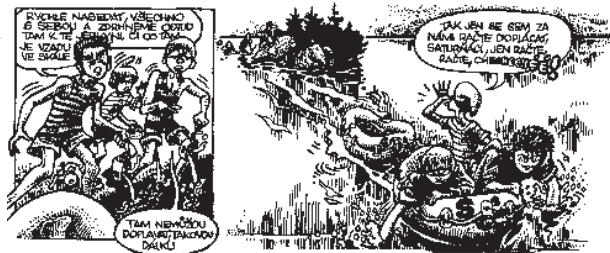
Kořeny žánru bychom mohli najít už v pravěkých nástěnných malbách, na Trajánově sloupu či v křesťanské křížové cestě. Za Adama světového comicsu je považován malý newyorský uličník s odstávajícíma ušima Zluťásek, The Yellow Kid, který ve své žluté noční košili spatřil světlo světa před více než sto lety na stránkách amerického magazínu The World. Od té doby prošel comics mnoha změnami, z nichž nejdůležitější bylo rozdělení na novinový strip (krátké humorné pásy o několika políčkách) a sešitový periodický vycházející comic book. Kromě své novokontinen-

tální vlasti - kde byl v padesátých letech považován za příčinu všeho zla mezi mládeží a kde se stal neoddělitelným atributem kultury - došel comics záhy uznání i v Evropě. Z nejznámějších postavíček evropského comicsu připomeňme například Asterixe, Pifa či belgického Tintina. V posledních letech se na výsluní dere i japonská Manga.

Situace českého comicsu byla odjakživa svízelná, přestože o jeho počátky pečovala řada významných osobností (Josef Lada, Ondřej Sekora, Josef Čapek, Jiří Trnka). V předválečném i meziválečném období se zdál být na postupu, poválečný komunistický režim však jeho tažení zrazil - comics se stal symbolem prohnité buržoazní kultury Západu a prostředkem ohlupování mas. Ani přes jisté uvolnění v šedesátých letech u nás comics nechytil druhý dech - období normalizace redukovalo obrázkové seriály na dětskou zále-

žitost a prostředek výchovy mládeže. Právě pro dětskou srozumitelnost a ideologický podklad se comics redukoval na kreslený seriál - vyprávění nahradil popisem, dynamiku poučkou, strukturou a celkovou kompozici stránky sérií stereotypních políček, zábavnost informativností či návodností. Ačkoliv Rychlé šipy (které začaly vycházet roku 1938) založily čisté českou tradici civilního kresleného seriálu, právě jejich následovníci se stali leitmotivem české produkce. Teprve Kája Saudek se svým neopakovatelným stylem, fantazií a vpravdě comicsovými postupy vnesl do zatuchlých vod českého kresleného seriálu svěží vánek, který se naplno rozvinul koncem osmdesátých let a který vyčistil prostor pro příchod comicsové vlny konce let devadesátých.

Tomáš Hibi Matějčík
Obsáhlejší pojednání o comicsu naleznete na adrese www.jikos.cz/~hibi

O ZÁPADOČESKÉM Jamboree '99

oblast Bílého orla

Byla to největší skautská akce roku 1999 v naší republice. Čemu však věnovat pozornost, kdybychom chtěli v našem regionu uspořádat obdobné setkání? A tak se budeme ptát osob nejpovolanejších - členů štábu jamboree:

Západočeské jamboree bylo setkání stovek skautů ze všech okresů celé Západočeské oblasti Bílého orla, kde bylo možno navázat mnoho nových přátelství, poznat mnoho nových kamarádů... i naučit se radě disciplin a her, se kterými se člověk běžně nesetká.

Programový zpravodaj - Luboš Hejna (Očumun)

Jak takovou obrovskou akci uspořádat? Návod na to je jednoduchý: mít tým spolupracovníků, kteří jsou nejen ochotni na tak velkou akci obětovat svůj volný čas, ale hlavně pro to mají předpoklady. To jest: konstruktivní fantazii a zkušenosti. Musí to být lidé, kteří také dokáží své záměry uskutečnit, kteří si dokáží najít spolupracovníky (tak, že si rozdělí úkoly na svém úseku na několik pracovišť) a nebojí se někomu svěřit kompetence...

A na co by si měli dát pořadatelé nejvíce pozor?

Ze zkušenosti vím, že jedním z neustále se vyskytujících problémů jsou příblášky. U takovýchto velkých akcí dost dobře není možné, aby někdo řekl „bele, já přijdu, vem mi ještě polívku“. V souvislosti s otázkami ubytování, stravování - prosím všeho, co se týká hospodaření je důležité, aby byl znám co možná nejpřesněji počet účastníků akce. Proto je třeba zařídit, aby se účastníci na takovou akci přibližovali předem. V otázce hospodaření jsou požadavky a nároky na skauty stejné, jako na kteroukoli jinou organizaci. A my se tomu musíme chtít - nechtě přizpůsobit.

A potom - a to je snad ze všeho nejdůležitější, je nutno vést k disciplíně všechny, kteří se účastní.

Náčelník štábu jamboree, bratr Myšák - Mertens (člen HKVS)

A teď něco o technickém zázemí.

Důležité je, že se nám podařilo udržet optimální počet účastníků do dvou tisíc - nad dva tisíce by mohly vzniknout organizační problémy hlavně při zajišťování programu...

Spolupracovali jste při pořádání jamboree s některou jinou organizací?

Pokud bychom chtěli takovouto akci pořádat čistě komerčně, pak by to účastníci nebyli schopni zaplatit. Jedině ve spolupráci s areálem střelnice v Plzni - Lobzích jsme to byli schopni uspořádat. Spolupracujeme s nimi na základě vazeb z let minulých - a vycházejí nám vstříc hlavně proto, že jsme po sobě před třemi lety (po Západočeském jamboree 96) zanechali perfektní pořádek. Velice jim děkuji za jejich vstřícnost.

Také bych chtěl poděkovat sponzorům: regionální televizi ZAK, Nadaci 700 let města Plzně, pak ozbrojeným složkám (policii a armádě) a dalším...

Je třeba zdůraznit, že příprava programu se neomezovala jen na práci plzeňských skautů. Každý okres oblasti Bílého orla měl do skladby programu něčím přispět. A tak jsme tu mohli vidět třeba „živou dámu“ ze Sokolova, pravěký stav z Tábora, či rokycanskou soutěž o zápis do Kniby rekordů a kuriozit.

I skautští lékaři byli pobotoví - neboť panovala úmorná vedra a tu i tam museli křísit několik omálených.

Všekeré průvodcovské služby zajišťovalo a jakousi spojku mezi štábem a oddíly tvořilo 28 průvodců, označených modrými šátky s bílým lemem (štáb měl lemování žluté).

A komu se zdá tohle povídání příliš suché, tak prosím...

Zajímavosti:

- nejspokojenější účastníky jamboree byli všichni, ale hlavně ti nejmenší
- nejoblíbenějším místem jamboree byla řeka za táborem, kam se většina účastníků chodila - i několikrát denně - chladit

- nejoblíbenějším místem oldskautů byly naopak dvě skautské kavárny

- nejprodávanějším suvenýrem jamboree byla - kromě odznaků zelená trička se znakem

- nejpřekvapenějším skautem jamboree byl velitel br. Akela - Kacerovský, když se teprve na slavnostní

tribuně dozvěděl, že obdrží za své dlouholeté zásluhy a plzeňský vodní skauting Stříbrného bobra

- nejnovějším vyznamenáním na jamboree byl právě vzniklý regionální čestný odznak Bílý orel (má 3 stupně)

text a foto Ida - tiskový zpravodaj Západočeské oblasti Bílého orla

Základní údaje:

Místo konání: Plzeň - náměstí Republiky, tábořiště v areálu střelnice v Plzni - Lobzích
Doba konání: 28. - 30. května 2. ročník (první v r. 1996)

Charakteristika akce: sraz skautů a skautek Západních Čech (s možností hostů)

Počet účastníků: v průvodu městem asi 2 tisíce, tábořilo kolem dvanácti set členů Junáka

ZPRAVODAJSTVÍ z lesních škol a kursů

*Frekventanti vůdcovského lesního kursu
CASTOR v rámci svého programu pracovali
s dětmi v uprchlickém táboře Bělá
foto Lišák*

Jihočeská lesní škola

Letní soustředění Jihočeské lesní školy v Boroých Ladech na Šumavě začalo letos neobvykle a pro mnohé bylo předem noční můrou, pro jiné návratem ke kořenům skautingu.

Prvním úkolem nás, frekventantů, bylo totiž postavit si z krajinek vlastní podsadu pod stan. Nakonec se ukázalo, že to byla to výborná zkušenost. Mnozí by si asi podobnou stavbu z technických či časových (a dnes již i finančních) důvodů mohli jindy vyzkoušet jen s obtížemi.

Táborový program, který následoval, byl velice hutný a pestrý. Těžištěm byly přirozeně přednášky (některé „proslovili“ frekventanti sami), prezentace písemných prací a besedy. K těm velmi zajímavým patřila beseda o nebezpečí drog, kterou pro JČLŠ uspořádal jeden z policistů, který v dané oblasti přímo pracuje. Další pak byla návštěva pracovníků Tyfloservisu a beseda o lidech se zrakovým postižením. Všem hostům, kteří takto darovali svůj čas i schopnosti, nezbývá, než ještě jednou poděkovat.

Počátky a historii lesní školy nám přiblížili bratři Mojmír Prokop - Pax a Jan Šíma - Ťap, kteří se zastavili (žel na kratičkou) návštěvu. K historii skautingu v Jižních Čechách přispěl svou troškou i Karel Petráš - Šumař, který poblíž místa konání JČLŠ nyní žije. Opravdu jen na skok se zastavil i jeden ze zakladatelů JČLŠ, Karel Fořt - Fík z Mnichova. Lidem mimo skautské hnutí je asi známější jako otec Karel, který je v dobách totality povzbuzoval na vlnách Svobodné Evropy.

Také skautských návštěv bylo mnoho a každá s sebou přinesla něco zajímavého. Zpravodaj ÚR pro výchovu činovníků, bratr Špalek, referoval o konferenci WOSMu v Jihoafrické republice, které se zúčastnil, s br. zpravodajem ÚR pro výchovu skautů Wabim jsme diskutovali o novém systému odborek a odborností. Br. zpravodaj ÚR pro zahraniční styky Goblin měl pro nás mimo vyprávění o Chile připravenou také spoustu práce. Nebyla to však samoúčelná dřina, mnohým pomohla nahlédnout na některé problémy z jiných úhlů. Za návštěvu děkujeme i br. náčelníku chlapeckého kmene.

Večery patřily bez výhrad dobrému čaji, poezii a hudbě, stejně jako přestávky mezi duševními aktivitami různým hříčkám. O naše žaludky se starala Vitana (díky za sponzorství včetně zapůjčení kuchaře!).

Závěr soustředění se stal symbolickou cestou na vrchol hory, odkud si každý z nás přinesl světlo na cestu pro sebe i pro druhé a vědomí závazku ve službě druhým.

-ads-

Valašská lesní škola

Na jedné z malebných strání valašských Beskyd poblíž Dolní Bečvy se od 13. do 22. srpna 1999 konaly významné skautské akce: Valašská lesní škola (11 účastníků), vůdcovský lesní kurs (14 frekventantů a frekventantek) a čekatelský lesní kurs (9 chlapců a děvčat).

Vše pod vedením bratra Jiřího Londina, vůdce Valašské lesní školy s 25 členy instruktorského sboru a čtyřmi externisty ze zlínského okresu.

Absolventskou práci - projekt - budou frekventanti lesní školy obhajovat ve dnech 20. - 21. listopadu na Vsetíně. Do 31. října mohou osobně projekty konzultovat se členy instruktorského sboru a v uvedeném termínu předat vůdci ValŠ. Pro zajímavost možno konstatovat, že v porovnání s všeobecným vysokoškolským studiem v ČR jsou tyto práce srovnatelné se seminárními studii 3. a 4. semestru pedagogických fakult.

Ze svých mnohaletých zkušeností v Junáku mohou se vši odpovědností prohlásit, že letošní ValŠ, VLK i ČLK měly vysokou odbornou úroveň a vyznačovaly se opravdovým duchem bratrství a sesterství.

Albatros

Ekumenická lesní škola

Od samého počátku se program školy v Měsíčním údolí u Vlašimi (13. - 22. srpna) odvíjel velmi ostrým tempem. Náplň výuky by se dala rozdělit dvěma směry, jednak na předměty mající duchovní a duševní obsah, jednak na aktivity tělesného rozvoje a koordinace (lasování, lukostřelba...). Velký prostor v přednáškách měla diskuse k danému tématu a u některých předmětů i prostor pro praktická cvičení.

Na celkovém pojetí se mi líbila otevřenost k druhým, ne ve smyslu nekritického přijímání cizích názorů, ale ve smyslu právě opačném. Otevřenost v oblasti náboženské i názorové byla stavebním kamenem pro vytvoření společenství, v němž bylo možné se inspirovat od starších skautů a zároveň bez předsudků polemizovat s jejich myšlenkami.

Básňa

Instruktorská lesní škola „Seleška“

Ve dnech 6. - 15. srpna se na Selešce konala lesní škola, jejíž cílem je příprava instruktorů pro všechny oblasti skautské praxe tak, aby zůstal zachován typický rozměr českého skautingu. Tento ročník byl zaměřen na architekturu Táborů a s ní související problémy.

Mimo přednášek měli frekventanti možnost pracovat v tzv. workshopech a diskusních skupinách. Vyzkoušeli si i dramatizaci možných problémových situací a společně hledali jejich řešení.

Překvapil mne poměrně malý počet frekventantů (z původních 12 se dva omluvili a další dva bez udání důvodu nepřijeli). Je přirozené, že okruh adeptů na instruktory je poměrně omezený (zejména existují-li tři instruktorské lesní školy), přesto si myslím, že tento nezájem o další vzdělávání je tak trochu varovným signálem.

Z velmi letmého pohledu na ILŠ chyběla témata, která by se zabývala specifiky vyšších organizačních jednotek Junáka. Jako velice přínosnou hodnotím skutečnost, že jednotlivé obory přednášeli skuteční odborníci a znalci, kteří je přednášejí často již několik desetiletí. Děkuji také vedení ILŠ za poskytnutí podrobných písemných materiálů.

Darina

ZAHRA NIČNÍ ODBOR

hlásí, radí, informuje

35. Světová konference WOSM

Koncem července se v jihoafrickém Durbanu uskutečnila 35. Světová konference Světové organizace skautského hnutí. Za Junáka se jí, mimo jiné díky podpoře holandských skautů, zúčastnili tři delegáti (br. místostarosta, br. místonáčelník a zahraniční zpravodaj), čtvrtým Čechem byl br. Ondřej Vanke, vyslaný jako člen Evropského skautského výboru.

Konference oficiálně přijala nové členy (Albánie, Angola, Arménie, Bělorusko, Bhútán, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Gruzie, Moldávie, Mosambik, Slovensko, Tádžikistán a Svatý Vincent a Grenadiny). Byla zvolena nová polovina Světového výboru, kde ze dvanácti členů jsou čtyři Evropané, novým předsedou výboru se stal Jihoafričan bílé pleti Garnet de la Hunt. Jak nám řekl, má velmi rád Prahu a opět se k nám chystá a těší (nejpozději v roce 2001 na Evropskou konferenci).

Konference rozhodla, že příští Moot se uskuteční v roce 2004 na Tchajwanu a 37. konference v roce 2005 v Tunisku. 21. Světové jamboree v jubilejním roce skautingu - 2007 bylo jednohlasně přiznáno Velké Británii. V úvahách je ostrov Brownsea, Gilwell Park či další místa, spoje nás B.-P.

Účastníci přijali několik strategických dokumentů (budeme o nich informovat v průběhu roku) a dílčí úpravu systému členských příspěvků. Hlavním předmětem konference, jemuž byly věnovány téměř dva dny z celkových pěti, bylo však vytvoření jasně definice poslání skautingu, která je přijatelná pro všechny členské země. Český překlad otiskneme v příštím čísle. Junák se významně (hlavně díky br. místonáčelníkovi) účastnil tvorby této definice, stejně aktivně vystupoval jako předkladatel jedné z rezolucí a sekundant dalších. S obdobným nasazením jsme se prostřednictvím zahraničního zpravodaje zúčastnili Světového fóra skautské mládeže, které konferenci předcházelo (mj. jeho internetové stránky naleznete na české adrese „www.skaut.cz/www/wsyf“). Br. místostarosta reprezentoval Junáka také na Světové radě ICCS (Světová konference katolických skautů), kam jsme byli slavnostně přijati (ve Světové radě katolických skautek - ICCG již několik let jsme, v srpnu proběhl v Praze seminář evropského regionu ICCG).

Během konference podepsali zástupci Junáka dlouho připravovanou smlouvu s polskými harcery, která má umožnit především lepší informovanost o skautské metodice a účast na vzdělávacích akcích obou stran.

Bližší informace o konferenci, stejně jako český překlad šestnáctistránkového dokumentu „Základní charakteristika skautingu“, naleznete na internetu - www.skaut.cz/www/durban.

Slavnostní mši svatou, které předsedal kardinál Vlk začal v Praze 24. srpna Mezinárodní seminář ICCG

Také jste tábořili s Holanďany?

Jednu zkušenost se společným tábořením s holandskými skauty nám napsal br. David Zandler:

Po krátkém pobytu v Praze a v rodinách litomyšlských skautů s námi Holanďani odjeli na tábor.

„V průběhu tábora je zaujaly nejvíce tyto věci: Podsady, v kterých spali, pro ně byly opravdovou zajímavostí a pochvalovali si jejich pohodlí. Nadšení byli i ze zapalování ohně a dokonce si vyžádali text, který jsme měli pro tuto příležitost připraven dvojzřetně. Líbila se jim potní chýše, finská stezka, sláňování a taky úplně obyčejné hry jako Hututu a podobně. Z přepadu na druhý tábor, který jsme si pro ně domluvili byli úplně uneseni. A o každé této aktivitě tvrdili, že ji zavedou u nich doma.“

Před začátkem tábora jsme měli trochu obavy, že přítomnost skautů z Holandska bude brzdit běh tábora, a že nastanou složité komplikace. Nic takového se však nedělo. Dokonce si myslím, že nám to v mnohém prospělo. Docházelo i k jakési komunikaci mezi vlčaty a Holanďany formou různých výměn a podobně. Což si nikdo z nás před tím neuměl ani představit.“

O úspěchu tábora vypovídá i písemné poděkování, které západní sourozenci předali svým českým přátelům: We want to thank the Litomyšl scouting group for the summercamp. We enjoyed your company, the exciting activities and the

Czech kitchen! As a sign of friendship, we will send you our group scarves and we hope this will be the start of longlasting relation between scouting Litomyšl and scouting Roden.

Chystáte se také něco podniknout se skauty v zahraničí? Zahraniční odbor nabízí pomocnou ruku a informační přehled na internetu i měsíční „balíček“, který bude na požádání zasílat zájemcům na okresech či střediscích (e-mail preferován).

Navštivte místo konání 18. Světového jamboree v Holandsku 1995!

Na přelomu července a srpna se v holandském Drontenu, dějišti předposledního jamboree, uskutečnila holandské národní jamboree s velkou mezinárodní účastí. Speciálně zváni jsou čeští, slovenští a jihoafričtí skauti, oficiální partneři holandských skautů. Scouting Nederland hledá cesty, jak umožnit naší co největší účast (mimo jiné založili fond, jehož patronem je holandský princ Claus). Cena za účast a dopravu by tak neměla přesáhnout šest tisíc korun na osobu. Máte-li s oddílem zájem prožít deset nádherných jamboreeových dní, napište si o přihlášku a bližší informace na adresu ústředí.

Goblin (foto Marek)

SKAUTSKÉ ZÁVODIŠTĚ

klubovna vyšebrodských skautů

Vyšebrodští skauti měli na klubovny smůlu. Alespoň zpočátku. Po obnovení skautského oddílu se nejprve scházeli v kluboně na psím cvičišti. Odtud se přesunuli do jedné ze starých budov v areálu kláštera. Když se zabydleli, museli se stěhovat znovu. Pak jim byl nabídnut k pronájmu areál bývalého motokrosového závodiště na okraji města. Mají zde k dispozici malý srub a bývalou startovací věž. Vše v dezolátním stavu, jak jinak. A tak každou volnou chvíli věnovali opravám střeš, stěn i podlah. Rekonstruovali elektroinstalaci, zateplovali a věnovali se i terénním úpravám v nejbližším okolí. Potom sháněli nábytek a věnovali se zútulňování kluboven. Dnes zde pořádají různé akce, nejen pro sebe, ale také pro obec. To, co dnes vyšebrodské skauty nejvíce trápí jsou různí vandalové, kteří klubovny a jejich okolí poškozují.

Vyšší Brod je turisticky velmi atraktivní místo. Nejen díky známému klášteru a jeho bohaté historii, ale i pro nádhernou přírodu v okolí. Vyšebrodští skauti vás rádi uvítají na své základně a budou vám i dobrými průvodci.

Spojení:
Vladimír Charvát, Poschoďová 221,
382 73 Vyšší Brod, tel.0337/746 783

V jejich klubovně naleznete i hru, která vás jistě zaujme - stolní fotbal.

Co potřebujete k tomu abyste si ji sami vyrobili?

- 1) 22 hráčů a míč - kolečka o průměru 1 - 3 cm a o síle 0,5 - 1 cm
- 2) hráči (kolečka) se upevňují na stálo lepidlem nebo šroubky k podlaze
- 3) mantinely vysoké 5 cm (např. ze silnější latě)
- 4) branky jsou klasické jako na hokej nebo (fodbal) se sítkou
- 5) materiál na stavbu - překližka neb slabší prkénka s hladkým barevným povrchem)
- 6) lajnování dle nápadů (barevně)
- 7) barva hráčů obou mužstev odlišná
- 8) míč nejlépe černý, aby byl rozpoznatelný

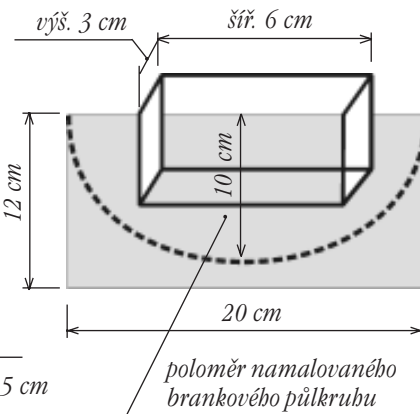
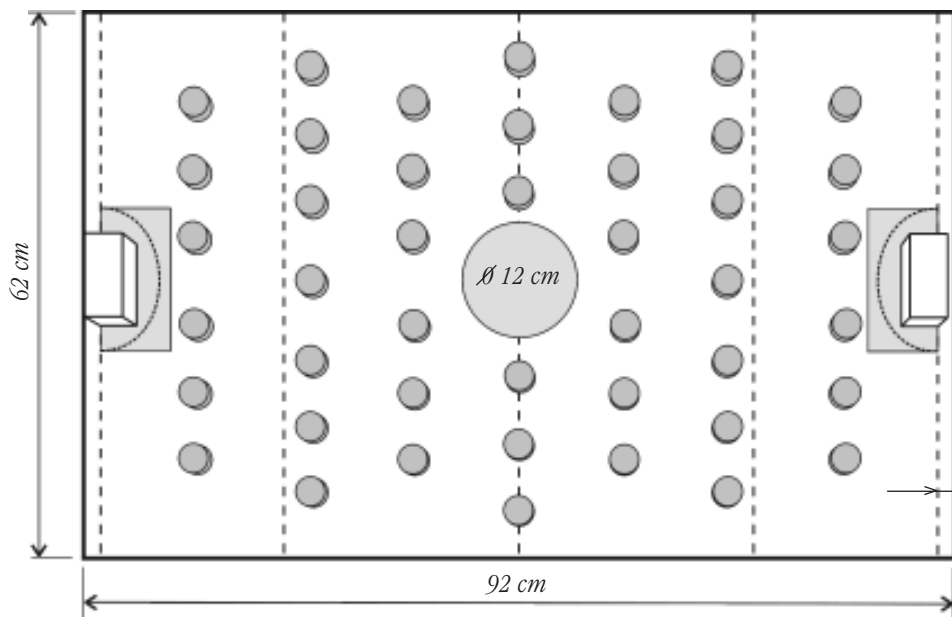
9) celé hřiště je možno z vrchu uzavřít na uložení v případě nehraní, buď šoupačkou nebo pantíky

- 10) kolečka (hráči a míč) asi silně
- 11) branka - 6 cm délka, 3 cm vysoká (materiál, dřevěná kulatinka neb drát asi 3 mm - 5 mm průměr

Pravidla fotbalu

- 1) každý hráč cvrnká do míče 2x, hráči se střídají
- 2) když míč vylétne přes mantinel, dá se zpět do hřiště na doraz mantinelu a hraje druhý hráč.
- 3) když padne gól, dá se míč na střed a hraje ten hráč, který dostal góla. (Jako při normálním fotbale).
- 4) hraje se dokud jeden z obou hráčů nedosáhne alespoň 5 - ti gólů, může se tato hra hrátí turnajovým systémem, je to zajímavější

text a foto Marek

UDÁLOSTI kolem nás

Stalo se

Přes 16000,- Kč vybral bratr Ondřej Pasch z Brna o letošním Květinovém dnu. Jedná se o největší částku vybranou na jednu pokladničku. Celkem se na boj s rakovinou vybralo 6 200 000,- Kč, z toho skauti (z celkem 86 míst v republice) vybrali cca 1 310 000,- Kč. Všem kteří se této akce zúčastnili děkuje jménem odboru pro humanitární pomoc Petra Šamšulová.

Jubilejní desátý ročník memoriálu RNDr. Rudolfa Plajnera se konal v sobotu 22. května 1999. Z Tesáku, kde byla uctěna památka bratra „Táty“, se vydali účastníci přes Kyčeru, Holý vrch, Klapinov a Skalné na Hostýn.

V sobotu 29. 5. 1999 pořádalo středisko Klen z Bystřice pod Pernštejnem 4. ročník pochodu po „Třech hradech“. Každý rok se jeho trasa mění, aby účastníci poznávali nové krásy Vysočiny. Letos se šlo od vírské přehrady přes Vír podle značky na zříceninu hradu Pyšolec a potom na krásnou zříceninu hradu Zubštejn. Na louce pod hradem se pozvolna scházely skupinky skautů, skautek a ostatních účastníků pochodu. Počasí nám přálo cestou bylo veselo. Pochodu se účastnilo okolo 90 lidí.

Bohr

Na konci května uspořádala ORJ Olomouc již tradiční akci „Skauti dětem“. Ve dvou dnech zde měly olomoucké děti (ale

i dospěláci) možnost seznámit se s životem skautských oddílů. V různých atrakcích měli možnost vyzkoušet si své dovednosti, šikovnost a důvtip.

Na zahájení Intercampu (mezinárodního víkendového setkání skautů a skautek ze západní Evropy) jako již tradičně nepřelo, ale lilo. Letos se konal v obvyklém termínu (o Letnicích) v Sennelageru v Německu. Sjelo se zde na 2000 účastníků. Naši výpravu tvořilo celkem třicet skautů a skautek z Hradce Králové, Vsetína, Šumperka, Děčína, Prahy, Třebíče, Oslavan, Ivančic a Havířova. Všem se program velice líbil, a to i přes to, že nám bylo přiděleno místo na táboření hned vedle záchodků. Máte-li zájem zúčastnit se příštího ročníku, čtete Junák Hlásí.

-PŠ-

Tajemná atmosféra Prahy, zeleň Hradce Králové, rozsáhlé lesy v okolí, nesmírná pohostinnost a srdečnost hostitelů patřily k nejsilnějším z dojmů osmi anglických oldskautek z Trefoil Guild Crowborough, které přijely na pozvání klubu OS 6. hradeckého skautského střediska.

Spolupráce skautek z 6. střediska se skautkami z jihoanglického Crowborough trvá již sedmým

rokem a letošní sesterská návštěva byla zpečetěním tohoto přátelství.

Pam

Galerie 28 postav české historie praotcem Čechem počínaje a Jiřím z Poděbrad konče tvoří pozoruhodnou výstavu „Česká historie v portrétu“ jejímž autorem je malíř a grafik bratr Vladimír Pechar - Pluto, člen Kulturní rady Junáka. Expozici v budově bývalého purkrabství na hradě Křivoklátu můžete zhlédnout do konce září.

Výročí

V rámci hudebních slavností Kmochův Kolín oslavili 10. června místní skauti osmdesáté výročí založení Junáka ve městě slavnostní vernisáží výstavy věnované historii skautského hnutí. Na vernisáži přijala pozvání řada osobností skautského i veřejného života, jmenujme namátkou sestru náčelní Ježka, bratra hlavního kapitána Vezíra, starostku města senátora Maláta.

-JK-

Ačkoli počasí skautům ve Vyškově příliš nepřálo, oslavili osmdesáté výročí založení skautingu v okresním městě nedaleko Brna o letošním víkendu 11. až 13. června s chutí a dobrou náladou. Kromě bratrů a sester, kteří do Vyškova přijeli zavzpomínat na skautská léta, byli uvítáni také hosté z Rakouska a Slovenska. V místním muzeu byla při této

příležitosti otevřena výstava o historii skautingu ve Vyškově.

-MMA-

10. výročí třetí obnovy Junáka oslavovalo 18. - 20. června na 230 skautů a skautek z chrudimského okresu ve skautské rezervaci v Kochánovicích. Bohatý program zaujal nejen skauty ale také například pana poslance JUDr. Miloslava Výborného, přednostu okresního úřadu pana Ing. Ondřeje Kudrnáče, vedoucího správy CHKO pana RNDr. Františka Bárta a další představitelé veřejného života.

-RM-

Osmdesátiny oslavili v sobotu 18. září píseční skauti výstavou ve skautském domě, setkáním u skautského památníku a dalšími doprovodnými akcemi.

Dalšími v řadě letošních „osmdesátníků“ jsou úvalští skauti a skautky. 18. - 19. září oslavili výročí svého založení hrami, sportovním odpolednem, výstavou fotografií a slavnostním táborákem.

-RB-

Scoutduck

Zpráva od našeho zvláštního zpravodaje z roku 2004. Po loňských lesních kursech pro šestníky a podšestníky přišla letos Chlapecká ekumenická lesní škola s další novinkou - ekumenickými tábory pro vlčata, skauty, rovery a jejich rodiče. A plány do budoucna? Jak řekl našemu zvláštnímu zpravodaji vůdce ChELŠ bratr Jupiter: „V souladu se strategií ChELŠ do roku 2005 a vzhledem k tomu, že se bratr zpravodaj pro výchovu činovníků Pařez stal instruktorem ChELŠ, připravujeme vznik Ekumenického OVČin. Ekumenická ústřední rada bude následovat.“

Agentura Scoutduck

Naše rovy

Naše řady opustil

bratr Kocour - profesor RNDr. Eduard Pachmann, DrSc. (10. 3. 1929 - 9. 6. 1999). Celý aktivní život působil na pedagogické fakultě Karlovy Univerzity. Vychoval tam dlouhou řadu učitelů chemie. Byl členem Klubu angažovaných nestraníků, Demokratického klubu a v poslední době hlavně místopředsedou Evropského hnutí v České republice, kde měl na starosti pořádání konferencí a projekt „Výchova v přerodu společnosti ČR z postkomunistické v demokratickou“. Jeho krédem bylo: „Nepodceňujeme ani drobnou práci pro demokratickou společnost!“

Od mládí byl přesvědčeným příslušníkem skautského hnutí a horlivým zastáncem jeho ideálů. Zcela neznámým zůstává, že se začátkem padesátých let, v době rozmáhajícího se trestního stíhání a pronásledování čelných představitelů Junáka, scházela v pokojíku u rodičů Edy - Kocoura „Přípravná junácká komise“, která se pokoušela o vytvoření ilegálního skautského ústředí. Záměr se tehdy z různých důvodů nezdařil. Doklady mám ale uschované. V letech 1968 - 1970 byl Eda v přípravném výboru kmene dospělých, členem náčelnictva chlapeckého kmene a blízkým spolupracovníkem bratra Plajnera, jehož stanoviska vždy věrně hájil. Již od června 1989 se zúčastnil přípravných prací k poslední obnově Junáka. Snažil se o překonání rozporů u tzv. „kulatých stolů“. Obnovil SVO (studijně výchovný odbor náčelnictev), stal se místonáčelníkem a na pražském sněmu v roce 1992 byl navržen na starostu Junáka. Svých hlasů se vzdal ve prospěch bratra Navrátila. Fandil rodinnému skautingu, jeho tábory s dědečky a babičkami nazýval „vnučáky“. Byl i plodným skautským novinářem. Řadu let působil v redakční radě Skautingu. Zajímal se o historii Junáka a napsal o tom i několik rozsáhlejších prací, zejména v souvislosti se skautskou sekci konferencí

„Evropské hodnoty demokracie a výchovy po zkušenostech s komunistickou totalitou“. Svoje názory vždy důsledně hájil, i když se ne vždy setkával se souhlasem. Těžce nesl vnitřní problémy českého skautského hnutí po roce 1989 a několikrát se pokoušel o jejich překlenutí. Byl dobrým manželem, tátou a dědečkem. Jeho odchod byl zcela neočekávaný. Chystal se právě na další ze svých cest po světě. Všechny lékařské prohlídky mu plánovanou cestu po zemích Jižní Ameriky schválily. Netušil, že má již určenou cestu do krajů jiných. Eda - Kocour byl významnou postavou českého skautingu. Ve Strašnicích se s ním s úctou rozloučilo mnoho jeho skautských a jiných přátel.

Kay

repro z xerokopie

Dne 22. června dokonat

ve svých 77 letech svůj skautský a lidský život bratr MUDr. Jiří Čermák - Jir. Miloval skauting a obětoval mu vše. Pro činnost v Junáku v padesátých letech s velkými potížemi vystudoval medicínu. Navzdory době pod maskou různých oddílů a kroužků vštěpoval dětem skautské ideály. Koncem šedesátých let obnovoval skautské středisko ve Voticích, jehož vůdcem se roku 1969 stal. A samozřejmě vedl oddíl ve Vrchotových Janovicích, kde bydlel. Jeho specialitou byla ornitologie a práce s provazy a lasem. Ale také tesařil a vyřezával. Není tedy divu, že byl oblíbeným lektorem zejména

na rádcovských kurzech. Po novém zákazu Junáka opět skauting elegantně převlékl do civilního hávu pod hlavičkou školní nebo tělovýchovné činnosti. Po nové obnově skautingu neodešel do důchodu. Naopak. Jeho pomníkem je „skautský hrádek“, klubovní srub s věží, sídlo 2. oddílu skautů a skautek z Vrchotových Janovic. Letos v květnu se uskutečnila jeho kolaudace. Škoda, že v poslední době Jirovi neumožnila nemoc plně vychutnat skautskou stezku na níž nám byl vzorem svou obětavostí, houževnatostí a skromností.

Dne 25. 5. 1999 zemřel

po těžké nemoci bratr Jaroslav Škaloud - Brďa. Do skautingu vstoupil již v roce 1946 ve Dvoře Králové. V roce 1968 byl jedním ze zakládajících členů střediska Lípa v Kynšperku nad Ohří a v roce 1989 stál opět mezi prvními při obnově střediska. Byl nositelem medaile díky a bronzového syrxin. V době zákazu skautingu přenášel skautskou výchovu dál na děti, které vedl v oddíle pod jinou hlavičkou. Za toto, ale i za jeho vždy milé a ochotné chování patří bratru brďovi velký dík a trvalá vzpomínka.

středisko Lípa,
Kynšperk nad Ohří

V úterý 25. května

jsme se rozloučili s výchovným zpravodajem našeho střediska bratrem Milošem Mikoláškem - Mikim. Velice jsme oceňovali jemný a laskavý humor a vlídná slova, jimiž se s námi dělil o své zkušenosti. Ač patřil mezi old-oldskauty, dokázal být dobrým kamarádem i nám mladším vedoucím oddílů. Marně jsme na něj čekali při jedné z předtáborových porad, měl tehdy důležitější cestu - Ten, který řídí kroky našich životů jej povolal na tábor, který nikdy nekončí.

členové 1. střediska Praha
Psohlavci

Dne 19. srpna nás opustila

sestra Karla Lebedová. Svůj skautský život zasvětila práci s těmi nejmenšími - světluškami.

Věnovala se jim jako členka NDK v roce 1968, kdy byla pravou rukou sestry Aničky Moravcové v komisi pro světlušky. Po poslední obnově skautského hnutí se ujala vedení této komise pořádá kursy a školy pro vůdkyně světlušek a vydala pro ně dnes již rozzebranou příručku. V roce 1992 byla zvolena členkou ÚR a na mimořádném sněmu místostarostkou. Během svého života ovlivnila život mnoha vůdkyň světlušek a skautek. Je otázkou, zda k ocenění její práce postačil Stříbrný trojlístek, který obdržela za svou práci ve prospěch našeho dívčího skautingu. Dnes nám bude chybět především dobrota jejího skautského srdce a neochvějný optimismus, který pomáhal všem z jejího okolí.

Vzpomínky

V měsíci řízi jsme vzpoměli

desátého výročí skonu dobrého skauta a činovníka bratra Josefa Lukeše - Mořeho z Turnova. Mezi skauty ho přivedl zdejší výborný pedagog, skautský vůdce bratr Robin. Vůdcem se stal v roce 1948 po absolvování lesní školy, kterou vedl bratr Praininger. V roce 1950 vede poslední skautský tábor, který rozpouští StB. Důsledek - nemohl studovat na VŠ potají se však spolu s ostatními oldskauty schází, aby se nadšeně věnoval obnově Junáka v roce 1968. Stává se výchovným zpravodajem ORJ a organizuje kurzy a zkoušky. V roce 1970 vede lesní školu nedaleko Turnova. Má jet do Gillwelu, ale není mu to umožněno. Po ukončení činnosti Junáka se jeho život změnil. Přichází nemoc a bratr Moře odchází ze svého rodného města. Věnuje se již jen trampingu a poměrně mlád ve svých šedesáti letech umírá, aniž by se dočkal nové obnovy skautingu - naplnění svého prorocktví: „Jiskra v popeli zůstala, věřím, že skautský oheň znovu zaplane, i když my se toho již nedočkáme.“

Maja

Z letních aktivit Junáka

- (1) Ekumenická lesní škola se konala v Měsíčním údolí u Vlašimi. Letos do nabídky akcí ELŠ přibyla instruktorská lesní škola Collegium a rádcovský tábor Sv. Jiří.

(1) foto Bášňa

(3) foto Darina

(2) foto Aladin

- (2) Na konci srpna se konal již druhý ročník cyklistické Eurošlápoty „Czech Tour“. Cesta desítky českých skautů a skautek Šumavou začala v Českém Krumlově a končila na Kašperku. Expedice se uskutečnila s finanční podporou programu EU Phare.

(4) foto Darina

- (3) Letní soustředění Jihočeské LŠ bylo ve znamení návratu k tradicím našeho skautingu - účastníci si vyzkoušeli stavbu podsad z krajinek. Programově byla tato lesní škola zaměřena především na problematiku malých venkovských oddílů.

**Srpen
1999**

- (4) Na tradice svojsíkovského skautingu programově navazuje instruktorská lesní škola „Seleška“. Pod vedením bratra Vladimíra Janíka - Rena prošla určitými změnami, nicméně ji trápí malý počet účastníků.